

REVISTA CENTRULUI DE RESURSE PENTRU EDUCAȚIE ȘI DEZVOLTARE
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „MIHAI EMINESCU” TG-JIU, GORJ

LABIRINTUL COPILĂRIEI

PUBLICAȚIE ANUALĂ
ANUL XIII, NR. 23, IUNIE 2022

„LABIRINTUL COPILĂRIEI”

2

Publicație pentru copii, părinți, cadre didactice și nu numai ...

FONDATOR,
PROF. ILEANA LASTOVIEȚCHI

COLECTIVUL DE REDACȚIE

REDACTOR ȘEF:
PROF. BÎZDOACĂ ANA-MARIA
PROF. ILEANA LASTOVIEȚCHI

REDACTOR:
PROF. CORNESCU ALINA OANA
PROF. DAMIAN CORINA
PROF. FUGACIU MIHAELA

COLABORATORI:
PROF. MERCUREAN IOANA OTILIA
PROF. CONSTANTINESCU ALEXANDRA NICOLETA
PROF. STOICHIN ALEXANDRA MANUELA
PROF. TEOADER TALIDA IOLANDA
PROF. SÎRBU-GUȘE CREOLA-MARIA
PROF. GIUBEGAN EUGENIA ADRIANA
PROF. CHIPER ELENA COSMINA

SECRETAR DE REDACȚIE:
PROF. BUTIȘEANU LILIANA

SEDIUL REDACȚIEI:
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „MIHAI EMINESCU”
STR. OLARI NR.3, COD 210258, TG-JIU, GORJ
TEL.0353 801417
E-mail: gr_eminescu_gj@yahoo.com

CUPRINS

1. MULȚUMIRI
2. RÂNDURI PENTRU MINTE... ȘI SUFLET!!!
3. PROIECTELE NOASTRE ...
4. DIN LUMEA DOVEȘTILOR
5. CREAȚII ALE EDUCATOARELOR
6. PAGINA ISTETILOR
7. PENTRU PRIETENII NOȘTRI - PĂRINȚII
8. ÎN FIECARE AN, VIN SFINTE SĂRBĂTORI!!!
9. CURIOSITĂȚI

MULTUMIRI

Și pentru că a mai trecut 1 an, simțim că trebuie să revenim și să mulțumim tuturor celor au fost alături de noi pe parcursul acestei perioade, contribuind la îmbunătățirea mediului educațional și a bazei materiale a grădiniței, fiind receptivi la nevoile minunatelor făpturi care frecventează unitatea noastră de învățământ! Astfel că:

- ⇒ Mulțumim tuturor părinților care au ales grădinița noastră!
- ⇒ Mulțumim tuturor părinților pentru buna colaborare!
- ⇒ Mulțumim tuturor părinților care au participat alături de copii la acțiunile educative și extracurriculare organizate la nivelul grădiniței noastre!
- ⇒ Mulțumim tuturor părinților pentru că sunt minunați și au înțeles care este cea mai bună investiție a lor – copiii!
- ⇒ Mulțumim celor care permanent sunt interesați de calitatea serviciilor, de îmbunătățirea calității procesului instructiv-educativ, de îmbunătățirea imaginii grădiniței și care an de an au fost și vor fi alături de noi!
- ⇒ Mulțumim tuturor partenerilor care ne-au fost alături, ori de câte ori situația a impus-o!

RÂNDURI PENTRU MINTE... ȘI SUFLET!!!

6

LA CEAS ANIVERSAR ... 1976 - 2022

PROF. ILEANA LASTOVIETȚCHI
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „MIHAI EMINESCU”, TG-JIU, GORJ

Pe-o stradă mică, pe OLARI, ți-e dat să întâlnești,
O grădiniță minunată, cum n-ai să mai găsești!
E locul unde zi de zi, pășesc timizi copii,
E locul unde zi de zi, i-așteaptă bucurii!

S-a născut în primăvară, acum câțiva ... zeci de ani
Și e locul cel mai sacru pentru micii preșcolari!
An de an, toamnă de toamnă, porțile i s-au deschis,
Pentru toți părinții care, și-au dorit ceva de vis!

Grădiniță mult iubită, îți dorim să dăinuiești,
Peste ani, ca până-acum, mulți copii FRUMOȘI să crești!
Și în fiecare toamnă, porțile să le deschizi,
Pentru toți ce se îndreaptă spre tine, cu pași ...timizi!

„TRECUT-AU ANII ... !”

„SUFLET ȘI ... DĂRUIRE,
DRAGOSTE ȘI ... PREȚUIRE,
SPERANȚĂ ȘI ... DĂINUIRE.”

„A face din viața și cunoașterea ta o permanentă bucurie – în pofida tuturor mizeriilor, și
întunecimilor, și păcatelor, și neputințelor, și deznădejdelor – iată o datorie a omului și a
omeniei din tine.”
(MIRCEA ELIADE)

În martie 2021, eu, GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „MIHAI EMINESCU”, Tg-Jiu, Gorj, am împlinit frumoasa vârstă de 45 de ani de existență! În toți acești ani am crescu, m-am dezvoltat și pot să spun că am ajuns la maturitate.

Sărbătorirea mea a fost mai restrânsă. Pandemia a fost cea care a restricționat omagierea fastuoasă a mea! Deși meritam mai mult, am înțeles situația și m-am gândit să scriu câteva rânduri despre mine, în paginile unei ... reviste.

Dați-mi voie să trec în revistă cele mai importante momente din cei 45 de ani de existență ai ... mei – aspecte ce privesc evoluția mea.

Am să vă spun povestea mea ...

A fost odată ca niciodată ...

Dacă n-ar fi, nu s-ar povesti ...

Așa încep basmele copilăriei, pe care mulți dintre noi le-am ascultat când eram mici sau le-am citit când am crescut mai mari ... Au trecut ceva ani ...

La 1 martie 1976 m-am născut și m-am numit GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 9.

Mare bucurie pentru părinți și pentru copii! Câtă nevoie aveau de mine!!!

Domiciliul meu a fost și este Str. Olari, Nr. 3, Tg-Jiu, Gorj.

Am pornit cu pași mici și cu speranțe mari ...

La început, mi-am deschis brațele atât pentru copiii de vârstă preșcolară cât și pentru micuții care frecventau un spațiu numit ... creșă ... (240 de locuri în grădinița cu program prelungit și 100 de locuri în creșă).

Împreună, am făcut primii pași prin „labirintul copilăriei”, reușind să deslușim o parte din tainele lumii ...

Anii au trecut ... și numărul copiilor care îmi treceau pragul, a fost în descreștere. Astfel că, anul 1990 mă găsește cu 5 grupe de preșcolari ... Câtă durere ... Spații ale inimii, au rămas goale! Dar ... viața merge înainte! Schimbările au venit una după alta!

Începând cu anul școlar 1991 – 1992, am redevenit grădiniță de aplicație pentru elevii Colegiului Național „Spiru Haret”, Tg-Jiu, Gorj, secția învățători – educatoare.

În anul 1993, sufletul meu a fost sfâșiat de o altă durere fără margini! Am trăit o stare de agonie și extaz! Creșa se desființează, dar ... în spațiul rămas disponibil, au fost mutate Grădinițele cu Program Normal Nr. 24 și Nr. 28, Tg-Jiu (200 de preșcolari).

În anul școlar 1998 – 1999, cadre didactice cu o minte deschisă, receptivă la nou, s-au gândit că ar fi benefic pentru minunile noastre de copii, să aducem schimbări privind conținutul învățământului preșcolar tradițional, prin introducerea alternativei educaționale „STEP BY STEP”!

În luna mai 2001, cu ocazia împlinirii a 25 de ani de existență, pentru că, minunatele cadre didactice care sunt parte din mine, an de an l-au omagiat pe inegalabilul nostru poet, MIHAI EMINESCU, organizând programul educativ „EMINESCIANA”, am hotărât să-mi schimb numele din GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 9, în GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „MIHAI EMINESCU”.

În perioada anilor 2001 - 2005, crescând calitatea serviciilor pe care le-am oferit, numărul copiilor a fost în creștere și ca urmare a acestui fapt, am mai înființat 2 grupe de preșcolari (ajungând la 7 grupe de preșcolari).

Având alături de mine persoane devotate profesiei de educatoare, începând cu anul școlar 2004 – 2005, am derulat Proiectul Internațional Comenius I, până în anul 2007. A fost o experiență pe care ne-o mai dorim!

În luna martie a anului școlar 2005-2006, din motive mai puțin cunoscute, CENTRUL FINANCIAR (denumirea schimbată a Centrului de Execuție Bugetară) este mutat la Grădinița cu Program Prelungit Nr. 8, Tg-Jiu. Acest fapt, a adus multă suferință! Dar, așa cum am mai afirmat, viața merge mai departe! Tot în acest an, am aniversat 30 ani de la înființare și cadrele didactice mi-au dăruit un IMN al meu, care să dăinuiască atâta timp cât eu voi exista. Acesta s-a numit „ANI FRUMOȘI DE GRĂDINIȚĂ”!

În anul școlar 2006 - 2007, mare bucurie! Am înființat a 8-a grupă de preșcolari, iar alternativa educațională „STEP BY STEP” s-a extins cu încă o grupă. Am început să funcționez la capacitate maximă! Toate încăperile sufletului s-au ocupat!

În luna octombrie a anului școlar 2007-2008, am inaugurat înființarea CENTRULUI INTERNAȚIONAL DE INTERFERENȚE CULTURALE GRĂDINIȚA „MIHAI EMINESCU”, AL FUNDATIEI „PAUL POLIDOR”. Acest fapt, m-a ajutat să fiu cunoscută și la nivel internațional.

Pentru a veni în ajutorul părinților și copiilor, în luna decembrie 2007, am lansat revista grădiniței „LABIRINTUL COPILĂRIEI”.

Anul școlar 2009 - 2010, după încheierea Protocolului de colaborare în data de 27.07.2009, între Consiliul Local al Municipiului Tg-Jiu și Inspectoratul Școlar Județean Gorj, a debutat cu înființarea și funcționarea CENTRULUI DE RESURSE PENTRU EDUCAȚIE ȘI DEZVOLTARE - C.R.E.D., componentă a Programului pentru Reforma Educației Timpurii - P.R.E.T. M-am gândit, că ar fi bine pentru părinți, pentru copii, pentru întregul personal al grădiniței și ca prin înființarea acestui Centru, să ofer servicii complementare celor care sunt specifice grădiniței - consiliere formală și informală în special.

În anul școlar 2010-2011, o altă mare bucurie pentru mine - devin unitate școlară cu personalitate juridică, având ca structuri Grădinița P. P. Nr. 10 și Grădinița cu P. N. Nr. 28, Tg-Jiu, conform Deciziei Inspectoratului Școlar Județean Gorj Nr. 685/2010.

În martie 2011, m-am bucurat de aniversarea a 35 de ani de existență și de finalizarea amenajării unui CABINET DE CONSILIERE ȘI LOGOPEDIE, pentru preșcolarii care mă frecventează. Am fost fericită că am reușit să aduc liniștea în sufletul părinților, prin faptul că micuții grădiniței pot beneficia de sprijin fără să fie nevoiți să plece de la serviciu.

Ca urmare a Protocolului de colaborare încheiat între Centrul pentru Educație și Dezvoltare Profesională „Step by Step” (Nr. 123 din 21.03.2012) și Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului (Nr. 34576 din 22.03.2012), parteneriat prin care părțile semnatare sunt de acord cu derularea în România Proiectului educațional „UN START BUN ÎN VIATĂ”, anul școlar 2011-2012 este marcat în mod deosebit de selectarea mea ca unitate pilot în cadrul proiectului menționat anterior, prin încheierea Acordului de colaborare Nr. 645 din 22.05.2012 între Centrul pentru Educație și Dezvoltare Profesională „Step by Step”, Inspectoratul Școlar Județean Gorj, Primăria Municipiului Tg-Jiu și Direcția de Asistență Socială Gorj. Acest proiect a fost finanțat de Fundația pentru o Societate Deschisă, iar beneficiarii proiectului au fost copiii cu vârsta cuprinsă între 2-3 ani, familiile acestora și comunitatea.

Astfel că, în anul școlar 2012 - 2013, m-am bucurat de existența a 2 grupe cu antepreșcolari. Aceste grupe au vindecat rănilor trecutului (când am fost rănită prin desființarea creșei)!

În perioada 13 - 14 octombrie 2011, am fost evaluată de A.R.A.C.I.P., am fost apreciată și am obținut ATESTAREA privind nivelul calității educației oferite de mine, raportat la indicatorii de performanță din standardele de referință evaluate (standarde de calitate).

O altă schimbare majoră pentru mine, a fost faptul că prin Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Tg-Jiu Nr. 29 din 30.01.2012, s-a acordat avizul consultativ pentru constituirea CONSORTIULUI ȘCOLAR „VIRGIL MADGEARU” la nivelul Municipiului Tg-Jiu, format din următoarele unități școlare: Colegiul Comercial „Virgil Madgearu”, Tg-Jiu, Școala Generală „Ecatarina Teodoroiu”, Tg-Jiu (Școala Generală „Constantin Brâncuși”, Tg-Jiu) și Grădinița cu Program Prelungit „MIHAI EMINESCU”, Tg-Jiu.

Începând cu anul școlar 2012-2013, urmare a Hotărârii Consiliului Local Nr. 476 din 19.12.2011, Grădinița cu Program Prelungit Nr. 10, Tg-Jiu fuzionează cu Liceul Teologic Tg-Jiu. Tot aceeași Hotărâre stabilește ca Grădinița cu Program Normal Nr. 28, Tg-Jiu să fuzioneze cu mine, GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „MIHAI EMINESCU”, Tg-Jiu, cele două unități de învățământ aflându-se în aceeași clădire, sub același acoperiș, beneficiind de aceleași servicii și utilități.

Datorită plecării copiilor la clasa pregătitoare și în clasa I, anul școlar 2012-2013 și-a făcut debutul cu 5 grupe de preșcolari pentru programul normal, din 8 grupe. Având solicitări mari pentru înscrierea copiilor la programul prelungit, am înființat a 9-a grupă. Astfel că, anul școlar 2012-2013 începe cu 14 grupe (5 grupe cu program normal și 9 grupe cu program prelungit din care 2 grupe antepreșcolari și 7 grupe preșcolari).

În noiembrie 2012, din dorința de a mă ajuta să rezolv unele probleme, părinții copiilor s-au mobilizat și au înființat Asociația de părinți „VIITORUL COPIILOR, PRIORITATEA NOASTRĂ!”.

Pentru că mulți părinți și-au dorit să le primesc copiii, am fost ajutată să mă extind. Astfel, în acest an școlar Consiliul Local a aprobat extinderea localului meu. Aștept cu nerăbdare momentul în care se vor alocă sumele necesare începerii construcției unui nou local, care îmi va mări numărul de grupe de care am atâta nevoie.

Anul școlar 2013-2014, debutează cu o grupă de antepreșcolari și cu a 10-a grupă de preșcolari cu program prelungit. Programul normal pierde încă o grupă: din 5 grupe de preșcolari, rămân 4. Simt o imensă bucurie când văd că încă mai sunt apreciată și că nu sunt nevoită să restrâng definitiv grupe de preșcolari. Mă bucur când constat că, deși am o vârstă respectabilă, încă mai sunt ... preferată! Mă bucur că am posibilitatea să-i ajut pe părinții care au nevoie de mine! Aceștia știu că voi fi aici mereu și porțile mele se vor deschide în fiecare an școlar, pentru cei care mă aleg, iar zi de zi, mă gândesc la faptul că, miracolele sunt aduse în viața mea, doar de copii!

Pentru că solicitările pentru programul prelungit sunt în continuare foarte mari, în anul școlar 2014 -2015 mi-am extins numărul de grupe cu program prelungit – a 11-a. Auzind de mine, de dragostea pe care o port copiilor și în acest an școlar, părinții cu copii cu vârsta cuprinsă între 2-3 ani, au bătut la poarta mea pentru a-i primi!

Datorită lipsei de solicitări pentru înscrierile la programul normal, pentru a respecta circuitele impuse de legislația în vigoare precum și pentru a evita restrângerea de activitate a unor cadre didactice, pe baza solicitărilor părinților, Inspectoratul Școlar Județean Gorj aprobă ca grupa cu program normal să se transforme în grupă cu program prelungit.

Anul școlar 2015 - 2016 debutează cu un număr de 12 grupe cu program prelungit – 360 de antepreșcolari/preșcolari (1 grupă antepreșcolari și 11 grupe preșcolari). Ca și în anul în care m-am înființat - 1976, în acest an școlar mă pot bucura că toate încăperile inimii au fost ocupate.

În martie 2016 am aniversat 40 de ani de existență a mea. Mare, mare bucurie!

Un proiect în care am fost implicată și mi-am făcut răsunător prezența, având rezultate remarcabile, a fost cel lansat de ASOCIAȚIA „ȘCOALA DE VALORI” care în parteneriat cu KAUF LAND ROMANIA - a organizat o campanie intitulată „OLIMPIADELE KAUF LAND” având ca scop îmbunătățirea educației oferite preșcolarilor sau elevilor din cadrul Unităților de Învățământ de Stat - câștigătoare - TOP HĂRNICUȚI - 2000 € - decembrie 2015 - și câștigătoare TOP FRUNTAȘI - 20 000 € - martie 2016. Premiile obținute, m-au ajutat foarte mult în îmbunătățirea bazei materiale a grădiniței.

Debutul anului școlar 2016-2017 îl fac tot cu 12 grupe cu program prelungit.

În perioada 22-23 septembrie 2016, am fost evaluată în vederea atestării nivelului calității serviciilor educaționale de către evaluatori A.R.A.C.I.P. Eu, GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „MIHAI EMINESCU”, Tg-Jiu, Gorj am obținut la evaluarea externă calificativul FOARTE BINE la toți indicatorii de performanță.

Pe parcursul anilor școlari 2017-2018/2018-2019/2019-2020/2020-2021, m-am bucurat că am oferit servicii de calitate, numărul solicitărilor părinților de înscriere a copiilor a fost la fel de mare ca și până acum. Cele 12 grupe au răsunat de râsetele copiilor. Încăperile inimii erau în continuare ocupate.

Avalanșa și diversitatea activităților, proiectelor, programelor educaționale desfășurate, precum și obținerea unor rezultate de excepție, mă fac în continuare să fiu mândră de mine!

Anul școlar 2020-2021, aduce mari schimbări în viața mea: s-a finalizat extinderea mea cu încă 4 grupe. A durat ceva timp din 2012, când a fost aprobat proiectul de extindere al clădirii mele, până în 2021 când au fost alocați banii pentru executarea lucrării. Drept urmare, am început acest an școlar cu 16 grupe de preșcolari. Sunt foarte fericită pentru că s-a extins familia!!!

Și ceea ce este foarte important pentru mine, începând cu acest an școlar, voi beneficia de PROIECTUL INTERNAȚIONAL COMENIUS.

Pentru ca eu să fiu iubită și apreciată, am avut și am nevoie de oameni de calitate. Eu, Grădinița cu Program Prelungit „Mihai Eminescu”, nu aș fi putut și nu pot exista fără minunatul personal, fără minunații părinți, fără colaboratorii și partenerii noștri care și-a desfășurat și își desfășoară activitatea alături de mine! Toți au contribuit la creșterea prestigiului meu în comunitatea locală.

Nu pot să nu menționez faptul că, drept recompensă pentru calitatea muncii desfășurate, pentru rezultatele obținute cu copiii, începând cu anul 1998 și până în prezent, anual am avut cadre didactice care au obținut gradajia de merit. De asemenea, pentru calitatea activităților desfășurate cu copiii, pentru interesul pentru formare și dezvoltare personală, pentru realizarea unor auxiliare didactice și pentru implicarea în derularea unor programe și proiecte educaționale, în anul 2007 două cadre didactice au obținut Distincția Gheorghe Lazăr Cls.I.

Oferta mea educațională, a dat și dă posibilitatea formării la copil a capacității de a se adapta la schimbările ulterioare, permite un învățământ la standarde ridicate de calitate, armonizat valorilor europene. Cu un curriculum diferențiat, un mediu educațional centrat pe nevoile curente și de viitor ale copiilor, respectând atât autonomia individuală, cât și pe cea instituțională, eu acord șanse egale tuturor copiilor în formarea și dezvoltarea lor. Gradul meu de atractivitate este sporit de prestația calitativă remarcabilă a tuturor cadrelor didactice, a întregului personal, a climatului de responsabilitate și profesionalism, a bazei materiale adecvate, a relației foarte bune cu partenerii din comunitatea locală, a angajării tuturor factorilor de execuție și decizie în organizarea procesului instructiv-educativ, asigurându-se în felul acesta obținerea de rezultate bune și foarte bune și un succes garantat în pregătirea preșcolarilor pentru trecerea la învățământul primar.

Dacă la început, la intrarea în universul mirific al copilăriei, miracolul numit copil este stăpânit de o permanentă teamă de necunoscut, este timid, cu ochii plini de lacrimi, pe parcursul anilor de grădiniță, copilul se transformă într-o creație completă și desăvârșită, ca o operă de artă ieșită din mâinile unui artist talentat. El este pregătit să facă față provocărilor școlii, provocărilor vieții! Această transformare este realizată de întregul personal al grădiniței, prin muncă, dăruire, devotament și pasiune.

Mulțumesc tuturor celor care, de-a lungul timpului, au trecut prin această minunată unitate de învățământ și care au ajutat ca eu să cresc, să mă dezvolt și să ajung pe cele mai înalte trepte ale ...
CALITĂȚII!

Mulțumesc tuturor celor care, cu dăruire și devotament, s-au implicat în proiecte și programe educaționale, făcând ca numele meu, **GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „MIHAI EMINESCU”, TG-JIU**, să fie cunoscut la nivel de județ, la nivel național, la nivel internațional!

De asemenea, nu pot să nu aduc mulțumiri ...

- I.S.J. GORJ;
- Domnului Primar FLORIN CÂRCUMARU;
- Domnului Primar MARCEL LAURENȚIU ROMANESCU;
- Tuturor SPONSORILOR care au fost alături de noi, în rezolvarea problemelor cu care ne-am confruntat, în îmbunătățirea mediului educațional și a bazei materiale. Printre aceștia se numără:
  - PĂRINȚII PREȘCOLARILOR CARE AU FRECVENTAT GRĂDINIȚA NOASTRĂ ȘI AU ATRAS SPONSORIZĂRI SAU DONAȚII CE AU ÎMBOGĂȚIT BUGETUL ASOCIAȚIEI DE PĂRINȚI „VIITORUL COPIILOR, PRIORITATEA NOASTRĂ!”;
  - S.C. ARTEGO S.R.L. TG-JIU;
  - S.C. EUROSPORT TRADING S.R.L. TG-JIU;
  - S.C. ZEUS S.R.L. TG-JIU;
  - S.C. GORJEANUL S.A. TG-JIU;
  - RADIO „ACCENT”, TG-JIU;
  - ETC.

Și pentru tot ce-am realizat împreună până în prezent, pentru ceea ce suntem astăzi, **FELICITĂRI ÎNTREGULUI PERSONAL AL UNITĂȚII DE ÎNVĂȚĂMÂNT** (cel care a fost și este) **ȘI PERMITEȚI-MI SĂ LE UREZ:**

„Să fiți mereu aceleași,
Cu sufletul curat,
Nimic să nu umbrească,
Locul ce l-ați călcat!
C-aveți Sfânta menire,
Să îndrumați în viață,

Copii ce vă așteaptă,
Cu zâmbetul pe față!"

Cei 45 de ani de existență a GRĂDINIȚEI CU PROGRAM PRELUNGIT „MIHAI EMINESCU”, TG-JIU, GORJ, reprezintă pentru întregul personal didactic, didactic auxiliar și nedidactic al grădiniței noastre, un motiv de bucurie dar și de aducere aminte a ceea ce a însemnat existența grădiniței de-a lungul acestor ani.

Și ... să nu uit! Am un crez al meu, care m-a călăuzit și mă va mai călăuzi atâta timp cât mă voi dedica meseriei de dascăl:

„Cred în valorile profesionale formate și afirmate de-a lungul timpului în GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „MIHAI EMINESCU”, Tg-Jiu, Gorj.

Cred în capacitatea și competențele întregului personal al unității de învățământ de a menține la standarde ridicate calitatea tuturor serviciilor de care beneficiază antepreșcolarii /preșcolarii care frecventează grădinița!

Cred că imaginea pozitivă câștigată cu multă muncă, seriozitate, dăruire profesională, va atrage în continuare aprecierea părinților și comunității locale și ... va fi și peste ani un exemplu de bune practici!"

Trecut-au ani... și mulți vor mai veni,

De grădinița noastră, mereu se va auzi,

Ea este-aici și peste ani va exista,

Pe mulți părinți, copii, va bucura.

Am încălecat pe-o șa și v-am spus povestea mea ...

Ce va mai fi, vom trăi și vom vedea!

PROIECT INTERNAȚIONAL ETWINNING

WE ALSO HAVE RIGHTS!

*Coordonator,
Prof. Ana-Maria Bîzdoacă*

În acest an școlar la Grădinița cu Program Prelungit „Mihai Eminescu” s-a desfășurat proiectul eTwinning „WE ALSO HAVE RIGHTS!”, proiect inițiat și coordonat de [Ana-Maria Bîzdoacă](#), Grădinița "Mihai Eminescu", Tg-Jiu, Târgu Jiu ROMÂNIA.

Proiectul a obținut CERTIFICATUL NAȚIONAL DE CALITATE, atât în România, cât și în Turcia.

Parteneri în cadrul proiectului au fost preșcolari, elevi și profesori din cadrul următoarelor instituții de învățământ:

1. Grădinița "Mihai Eminescu", Tg-Jiu, Târgu Jiu ROMÂNIA
2. Merkez Anaokulu, Merkez TURCIA
3. Faik Hızıroğlu İlkokulu, Pursaklar, TURCIA,
4. Grădinița cu Program Prelungit Junior, Slobozia, ROMÂNIA
5. Gülbirlik İlkokulu, Merkez, TURCIA
6. "Arabella" Kindergarten, Vidin, Vidin, BULGARIA
7. İBB Mehmet Akif Ersoy Ortaokulu, İstanbul, TURCIA
8. Krišjāņa Valdemāra Ainažu pamatskola, Limbažu Novads, LETONIA
9. 18 Mart İlkokulu, Merkez, TURCIA
10. Grădinița program prelungit Nr. 13, Targoviste, Targoviste, ROMÂNIA
11. Hüseyin Akif Terzioğlu Anaokulu, Merkez, TURCIA
12. ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.133, București, ROMÂNIA
13. Gülbirlik İlkokulu, Merkez, TURCIA

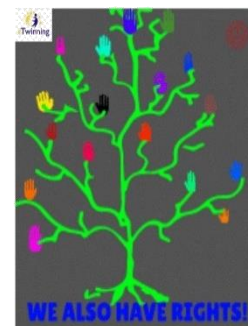
eTwinning – COMUNITATEA ȘCOLILOR DIN EUROPA are scopul de a facilita parteneriatele între instituții de învățământ preuniversitar din Europa. Prin intermediul platformei, eTwinningii au acces la o rețea europeană și oportunități pentru dezvoltare profesională, prin colaborarea în proiecte internaționale și prin participarea la seminarii internaționale de formare/ schimburi de experiență.

Prin participarea la proiecte de eTwinning (înfrățire online între școli), preșcolarii și elevii au posibilitatea să comunice cu alți preșcolari și elevi din țările participante, să afle elemente de specific cultural sau de specific al educației în țările partenere, să învețe utilizând noile tehnologii și să își perfecționeze competențele de comunicare în limbi străine.

eTwinning facilitează accesul profesorilor la un mediu virtual de colaborare și de schimb de experiență, la parteneriate cu alți profesori și la activități de formare profesională, alături de colegi din țările europene

Prin derularea activităților planificate, s-a urmărit: educarea civică în conștiința copiilor, pe baza cunoașterii drepturilor de care sunt liberi să se bucure, dar și empatia față de cei ale căror drepturi au fost și sunt încălcate, și dorința de a ajuta, de a promova libertatea de exprimare, pacea, armonia, prietenia, într-o societate liberă, în spiritul înțelegerii, păcii, toleranței, egalității și prieteniei; educarea atitudinilor și comportamentelor copiilor în vederea acceptării diversității individuale în cadrul unui grup; promovarea unei atitudini tolerante, deschise, de acceptare, și înțelegere firească a raporturilor dintre copiii.

Proiectul ne-a oferit oportunitatea unui schimb de experiență, o modalitate de popularizare a bunelor practici, între instituțiile de învățământ din Europa. Cadrele didactice implicate au preconizat schimbarea de comportamente ale părinților și copiilor din unitățile de învățământ implicate, și-au propus să satisfacă cerințele educaționale sociale și emoționale ale copiilor și să îmbine activități care să stimuleze creativitatea, curiozitatea și dorința de a învăța.

Fiecare participant a desfășurat activitățile planificate și a postat și comunicat pe Twinspace, produsele obținute:

1. **„Sunt mic, dar am drepturi!”** - informarea și familiarizarea cu drepturile copiilor și importanța respectării acestora prin proiectii video/prezentări PowerPoint.
2. **„Parada meseriilor”** – organizarea unei prezentări de costume, specifice profesiei dorite de fiecare copil, având ca scop stimularea imaginației și creativității, în vederea pregătirii pentru afirmare și adaptare.
3. **„Familia, dreptul tuturor copiilor!”** - atelier de creație, în care s-au realizat afișe/postere bazate pe drepturile copiilor la o familie.
4. **„Drepturile copiilor și impactul lor asupra societății”** - realizarea de desene, picturi, colaje de lucrări în format electronic, precum felicitări electronice, sau desene în format Word, Paint, PowerPoint și a avut ca scop conștientizarea și conștientizarea importanței respectării drepturilor copilului

Au fost obținute următoarele rezultate: Twinspace WE ALSO HAVE RIGHTS, blog WE ALSO HAVE RIGHTS, prezentări powerpoint, filme video, paradă, postere, pliante, logo, desene, tablouri, colaje de lucrări letrici și în format electronic, precum felicitări electronice, sau desene în format Word, Paint, PowerPoint, expoziții cu produsele fiecărei activități, carte digitală cu drepturile copilului <https://www.storyjumper.com/book/read/131031122/CHILDRENS-RIGHTS>, un calendar, în format digital, cu drepturile copiilor <https://app.emaze.com/@DALRCZWTTR/calendar-we-also-have-rights>, jocuri digitale cu drepturile copiilor: <https://wordwall.net/ro/resource/31142205/drepturile-copiilor>; <https://wordwall.net/ro/resource/31143220/childrens-rights>, <https://im-a-puzzle.com/share/29da4f13b7af4f2.jpg> etc

Preșcolarii, elevii și cadrele didactice au avut acces la un cadru activ de învățare, la instrumente pedagogice care integrează noile tehnologii în procesul didactic. Platforma etwinning.net ne-a oferit:

- ☆ instrumente pedagogice care integrează noile tehnologii în procesul de învățare;
- ☆ apropierea de celelalte țări participante și mai buna cunoaștere a acestora;
- ☆ implicarea în activități curriculare comune;
- ☆ un cadru atractiv de învățare pentru preșcolari, elevi și pentru profesori;
- ☆ recunoașterea oficială și o mai mare vizibilitate a activității participanților la nivel național și european;
- ☆ premii anuale și certificate naționale și europene de calitate pentru cele mai bune proiecte.

Acest schimb de experiență și inițiative ne determină să dezvoltăm noi activități și proiecte educaționale cu implicații ale cunoașterii intereselor copiilor și profesorilor din alte țări, întotdeauna în conformitate cu matricea de referință.

Funded by
the European Union

PROIECT ERASMUS+

INCLUSION THROUGH GAMIFICATION!

16

*Coordonator pentru România,
Prof. Ana-Maria Bîzdoacă*

Proiectele Erasmus+ își propun să sprijine dezvoltarea, transferul și/sau implementarea de practici inovatoare, precum și implementarea de inițiative comune cu scopul promovării, cooperării, învățării reciproce (peer learning) și schimbului de experiență la nivel european.

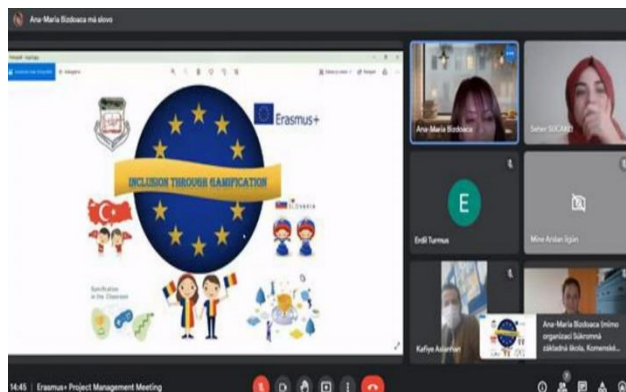
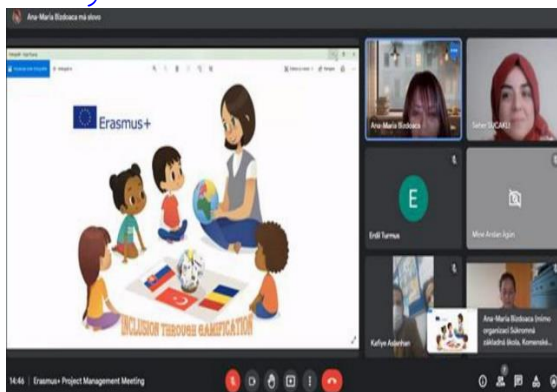
Acest tip de proiecte oferă posibilitatea organizațiilor implicate să lucreze la nivel transnațional, împărțînd și confruntînd idei, practici sau metode de lucru, producînd de asemenea rezultate tangibile.

Grădinița cu Program Prelungit „Mihai Eminescu”, beneficiara proiectului Erasmus+ „INCLUSION THROUGH GAMIFICATION”, coordonat de profesor [Ana-Maria Bîzdoacă](#), a organizat și desfășurat, în perioada martie-mai 2022, activități de implementare locală.

Prin intermediul proiectului Erasmus+ „INCLUSION THROUGH GAMIFICATION” s-au organizat numeroase activități locale, atât cu preșcolarii, dar și cu cadrele didactice din grădiniță.

A fost desfășurat un concurs „LOGO COMPETITION IMPLEMENTATION”, faza internațională fiind câștigată de echipa României. Au avut loc întâlniri online între profesorii celor trei echipe, precum și între preșcolarii și elevii din grupele pilot. La final, a fost realizat un vocabular cu cuvinte traduse în patru limbi engleză, română, slovacă și turcă.

În această perioadă au avut loc ședințe de promovare a proiectului în rândul cadrelor didactice ale unităților de învățămînt partenere, întâlniri de management online cu partenerii proiectului, întâlniri cu preșcolarii și părinții acestora, au fost create bannere, afișe, colțuri Erasmus+, au fost completate chestionare de către profesori și preșcolari, rezultatele fiind popularizate pe rețelele de socializare, pagina de facebook a grădiniței și site-ul grădiniței www.gradinitamihaieminescu.ro.

4. „THE CHALLENGE OF NUMBERS”- MATEMATICĂ- GRUPA MIJLOCIE „VESELIEI”- PROF ANTONELA MAGDALENA CĂLIN

5. „THE FLOATING FLOWERS”- ȘTIINȚĂ- GRUPA MARE „FLORILE”- PROF. IOANA OTILIA MERCUREAN

6. „DETECTIVES OF GEOMETRIC SHAPES”- GRUPA MARE „FLORILE”- PROF. ALEXANDRA NICOLETA CONSTANTINESCU

Prin aceste activități STEM ne-am propus să-i învățăm pe copii să facă o conexiune între ceea ce învață la domeniile experiențiale și lumea înconjurătoare. Activitățile STEM se aseamănă cu experimentele științifice, însă aici nu este inclusă doar știința, ci și alte elemente din jurul copilului, stârnind astfel curiozitate și interes în a explora lumea înconjurătoare.

Ce abilități dezvoltă educația STEM?

- ◆ îi ajută pe copii să ducă rezolvările matematice și cele științifice dincolo de teorie și să le folosească pentru a rezolva situații din viața cotidiană.
- ◆ Mai mult, aceste activități au contribuit atât la dezvoltarea gândirii critice, a celei logice, cât și la dezvoltarea gândirii creative, oferindu-le libertatea de a vedea răspunsul la întrebarea: *Ce se întâmplă dacă fac asta?*
- ◆ Îi ajută să gândească *outside the box*, într-o lume în care sistemul de educație a înăbușit creativitatea și imaginația.
- ◆ Le oferă oportunitatea de a vedea când greșesc și de a găsi o soluție.
- ◆ Educația STEM ajută copilul să transforme ascultarea pasivă în învățare activă.
- ◆ Stârnește curiozitatea copilului, făcând procesul de învățare să fie amuzant, iar informațiile nu vor fi memorate astfel mai mult timp.

Aceste abilități îi vor ajuta pe cei mici să se dezvolte ca persoană, fiind extrem de utile atât pentru o cultură generală bună, cât și pentru a descoperi ce îl pasionează și ce carieră ar putea să urmeze.

În perioada 29 mai - 4 iunie, echipa de implementare a proiectului Erasmus+ „INCLUSION THROUGH GAMIFICATION” a participat la prima mobilitate LTTA1 „GAMIFICATION. REDESIGNING THE ACHIEVEMENT SYSTEM” desfășurată în Kosice, Slovacia, Súkromná základná škola, Komenského 2, Košice.

Un copil care se joacă este un copil sănătos. Majoritatea semnelor nivelului de dezvoltare pe care l-a atins pot fi observate în cadrul acestei activități. De aceea, îndeletnicirile ludice au o deosebită importanță în educarea și disciplinarea copiilor, modelându-le comportamentul în relație cu ceilalți și dezvoltându-le abilitățile de comunicare și de învățare. Astfel, părinții și toți ceilalți educatori au înțeles că au la îndemână o unealtă atotputernică: jocul. În consecință, în prezent, pe lângă jocul ca o ocupație din timpul liber și învățarea pe bază de joc, se discută din ce în ce mai mult despre gamification, o noțiune ce nu trebuie să fie confundată cu celelalte două, care este tot mai prezentă în trendul educațional.

Beneficii ale gamification în e-learning

- Crește angajamentul elevului
- Face învățarea distractivă și interactivă
- Îmbunătățește absorbția de cunoștințe noi și capacitatea de a le reține
- Oferă elevilor posibilitatea de a vedea aplicațiile din lumea reală
- Îmbunătățește experiența generală de învățare pentru toate grupele de vârstă

PREZENTAREA SUCCINTĂ A ACTIVITĂȚILOR DERULATE PE PERIOADA DEPLASĂRII, PRECUM ȘI A MODULUI ÎN CARE AU FOST ATINSE OBIECTIVELE STABILITE ÎN ÎNCEPUT

În cadrul LTTA1, partenerii au prezentat idei despre gamification, au comparat și au analizat cum pot fi aceste idei aplicate în clasele pilot din fiecare școală cu abordare incluzivă. Înainte de această întâlnire, profesorii au aplicat gamification la clasele proprii, pentru fiecare materie, la disciplinele principale (Matematică, limbi străine, Științe). Ziua D1 - Deschiderea oficială; discursuri; primirea oaspeților; agendă; obiectivele LTTA1; program cultural, vizitarea școlii gazdă, informare despre programul și proiectul Erasmus +, prezentări PPT ale școlilor partenere

Ziua D2 - Participarea la cursuri de matematică în școală gazdă „Gamification la orele de matematică”, discuții; feedback

Ziua D3 - Participarea la cursuri de engleză în școală gazdă „Gamificare la momentul limbilor străine”, discuții; feedback

Ziua D4 - Participarea la cursuri de științe în școala gazdă „Gamification la ore de științe”, discuții; feedback

Ziua D5 - Concluzii: Ghid privind implementarea gamificării la clasă, evaluarea LTTA1, stabilirea următoarelor activități până la LTTA2 și datele viitoarelor întâlniri transnaționale, prezentarea paginilor eTwinning, site-ul web, rețelele sociale, înmânarea certificatelor de participare - Certificat Europass.

Au fost organizate de școala gazdă tururi culturale ghidate pentru consolidarea dimensiunii culturale a proiectului.

Profesorii participanți la LTTA1 au înțeles mai bine tendințele educaționale moderne și au dobândit o serie de aptitudini și practici corespunzătoare contextului educațional european. Prin observarea strategiilor utilizate de țara gazdă, profesorii au putut face o comparație cu propriile strategii și au putut identifica câteva aspecte pe care le pot îmbunătăți în procesul de predare a învățării de la propria clasă la cele 3 discipline cheie:

matematică, limbi străine și știință. De asemenea, au putut consulta manualele și materialele didactice suport cu care clasa gazdă lucrează și au putut observa dinamica clasei în timpul activităților pentru a le aplica în propriile lor clase. Profesorii participanți și-au îmbunătățit capacitatea de prezentare și încrederea în sine, precum și abilitățile de vorbire în limba engleză.

Participarea la ateliere și discuții de grup a avut ca rezultat îmbunătățirea abilităților de lucru în echipă, gândire critică, negociere precum și dezvoltarea abilităților de negociere. În ultima zi a LTTA1, toți cei 10 participanți vor avea o idee mai clară despre ce înseamnă conceptul de gamification și despre aplicarea acestuia la clasă.

De asemenea, în urma schimbului de idei și opinii, toți profesorii din fiecare școală parteneră și-au îmbunătățit, direct sau indirect cunoștințele despre alte sisteme educaționale și despre alte culturi și mentalități, iar cele mai bune practici și constatări ale întâlnirii vor fi transferate către colegii lor.

Conștientizarea interculturală a fost realizată prin intermediul interacțiunii cu bucătăria țării gazdă, stilul de viață și cultura.

Elevii și familiile lor vor beneficia de rezultatele obținute, deoarece vor fi beneficiari a ceea ce au învățat și experimentat profesorii lor.

DESCRIEREA SUCCINTĂ A REZULTATELOR OBȚINUTE

INTANGIBILE – la nivelul profesorilor participanți și al unor profesori din cadrul școlilor parteneră (după ce profesorii participanți le transferă informațiile și bunele practici):

- coeziunea între școlile participante
- diseminarea întâlnirii în fiecare școală parteneră și în fiecare comunitate locală
- înțelegerea asemănarilor și diferențelor dintre țări
- înțelegerea corectă a gamificării și modul de integrare în activitățile de la clasă
- mai bună înțelegere a tendințelor educaționale moderne
- dezvoltarea abilităților și practicilor corespunzătoare contextului educațional european
- creșterea încrederii în sine, cunoștințe de limba engleză, lucru în echipă, abilități de organizare a evenimentelor, abilități îmbunătățite de rezolvare a problemelor ale profesorilor participanți
- motivarea sporită a celorlalți profesori din școlile participante de a se implica în activitățile proiectului, de a face legături cu profesorii din alte școli europene
- profesorii participanți își vor îmbunătăți cunoștințe despre alte sisteme educaționale și despre alte culturi și mentalități.

TANGIBILE:

- capitolele 1&2 din ghidul proiectului (Ce este gamification? Învățare bazată pe joc și gamification; Cum să includeți gamification în sala de clasă. Un sistem de realizare pentru elevi)
- prezentări în școlile parteneră pe teme legate de gamification
- certificate de prezență – certificate Europass
- evenimente de diseminare desfășurate la nivel local (workshop-uri în fiecare școală a partenerilor) cu profesorii și elevii lor, în alte școli din comunitate pentru a transfera bunele practici; întâlniri cu părinții, autorități locale, ONG-uri educaționale locale; articole postate în media locală etc.)
- chestionare de evaluare și raport
- monitorizare

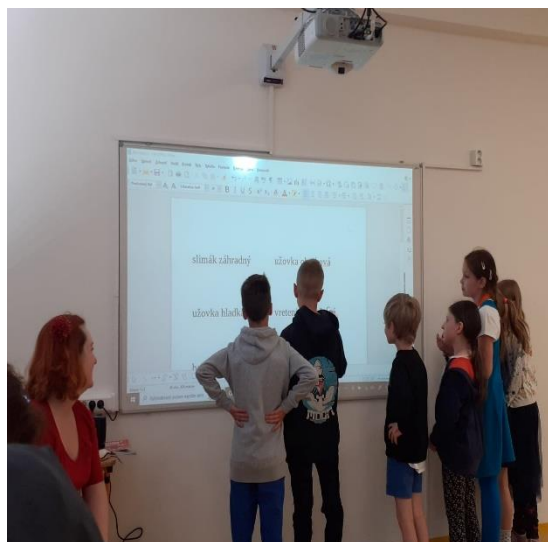
BENEFICII

- oportunitate de învățare pentru cei implicați – profesori, elevi, director de școală
- fiecare dintre participanții are de învățat și de câștigat în același timp

- noi cunoștințe, noi capacități, schimb de idei, transfer de practici creative, acces la noi materiale didactice, exersarea și perfecționarea limbilor străine în contexte reale
- dezvoltă motivarea, dorința de implicare și setea de nou și descoperire
- dezvoltă comunicarea și colaborarea

Trăim într-un secol în care atât copiii, cât și adulții, petrec – unii dintre ei, la un moment dat – ore întregi pe jocuri. Preluarea conceptului și a tehnicii de gamificare în educație, într-o anumită măsură, poate fi o inițiativă sănătoasă pentru modernizarea sistemului și a predării – învățării – evaluării, mână în mână cu noua eră digitală, care impune un nou ritm educatorilor. Uzul intenționat în gamificare al stimulării motivației exterioare și interioare, folosirea contextului vizual, de spațialitate și creativ și imaginar, elementele ludice integrate pentru angajamentul în activitate și învățare se pot așeza pe fundamentul studiilor științifice pe tema Gamification, în spiritul celor 3 piloni care dezvoltă motivația interioară: competență, autonomie, relație cu ceilalți.

Acest proiect este o oportunitate de învățare pentru cei implicați – profesori, elevi, preșcolari. Fiecare dintre participanți are de învățat și de câștigat în același timp. Proiectul aduce noi cunoștințe, noi capacități, schimb de idei, transfer de practici creative, acces la noi materiale didactice, exersarea și perfecționarea limbilor străine în contexte reale, dezvoltă motivarea, dorința de implicare și setea de nou și descoperire, dezvoltă comunicarea și colaborarea.

DIN LUMEA POVEȘTILOR...

ȚARA FRUCTELOR FERMECATE

22

Au fost odată că niciodată, peste 7 mări și 7 țări o pară, un măr și o banană. Aceste 3 fructe delicioase erau foarte triste. De ce credeți că erau triste? Erau triste deoarece ele se aflau pe masa unei bucătării foarte frumoase alături de multe dulciuri; copiii, însă nici măcar nu se uitau la ele, ei voiau numai și numai dulciuri. La un moment dat mărul spuse:

- Eu cred că am să plec din acest coș! Nimeni nu vrea vitaminele mele!
- Te urmez! - spuse banana la rândul ei. Aici toți copiii mănâncă numai ciocolată!

Singura care a avut curajul să rămână în coș a fost para.

După ce au mâncat toate dulciurile din bucătăria fermecată, fără a mânca deloc fructe sau ciorbă, copiii au început să se simtă rău. Părinții lor grijulii i-au dus la doctor, unde li s-a explicat că este foarte important să mănânce fructe deoarece fructele le oferă multe vitamine și energie pentru a se juca mai mult.

După ce s-au simțit mai bine, copiii năzdrăvani au mâncat din nou foarte multe dulciuri. Numai doi dintre ei au lăsat loc și pentru o pară din coș. Aceștia doi din urmă au avut energie și au fost voioși toată ziua. De asemenea, ei aveau dințișorii strălucitori, albi și frumoși.

Când au văzut ce bine se simt cei doi prieteni și cât de frumoși sunt, toți ceilalți copii au vrut să mănânce fructe. Dar ghiciți ce au descoperit? Nu mai aveau fructe în coș. Triști că nu mai aveau nici pere, nici mere, nici banane, copiii au rugat-o pe Zâna cea Bună să le aducă, câteva fructe sănătoase promițându-i acesteia că le vor mânca pe toate, pentru a avea energie și pentru a fi sănătoși.

Zâna cea Bună a plecat repede în Țara Fructelor Fermecate să aducă celor mici tot soiul de fructe. Însă, ajunsă printre fructele sănătoase și gustoase, și-a dat seama că nu le poate convinge să vină la copii.

POVEȘTEA LEGUMELOR LĂUDĂROASE

Într-o zi de toamnă gospodina s-a dus la piață să facă cumpărături. Și-a încărcat coșul cu de toate: ceapă, cartofi, ardei, morcovi, roșii, pătrunjel, varză.

Legumele din coș au început să se certe între ele pentru că erau îngrămădite, că nu aveau loc, că fiecare ar fi vrut să stea deasupra, la aer. Ardeii iute, fiind mai mititel, se simțea destul de bine și spuse:

- Ce tot vă certați? Aveți puțină răbdare, că în oală o să aveți destul loc când o să fierbeți.

Apoi interveni gogoșarul, fratele ardeii iute:

- Tu să taci, frățioare! Nu vezi ce mic și prăpădit ești? Parcă n-ai fi frate cu mine și cu ardeii galben!

- Lasă-l în pace pe fratele nostru că-i mic și nu știe ce spunel-zise ardeii galben.

Și tot certându-se între ei, gospodina a juns acasă și a așezat legumele pe masă pentru a le spăla, curăța și pune la fiert.

Când s-au văzut pe masă fiecare a început cu lauda: morcovul a zis că el e cel mai dulce și mustăcios, gogoșarul a zis că-i gras, dulce și gustos, varza că-i cea mai înfoiată și frumoasă.

Atunci ardeii iute, cum nu avea astâmpăr, interveni și spuse:

- Nu vă mai certați că-n oală o să ajungeți și-o să fierbeți de n-o să vă mai vedeți.

Gospodina a spălat legumele, le-a curățat și-n oală le-a tocat.

Când ciorba a fost gata a fost pusă în farfurii la răcit. Cum nu se auzea nimic ardeii iute, ca să nu tacă, a început să întrebe:

- Ce stați supărate? Nu aveți glas? Ați râs de mine că sunt mititel dar eu tot proaspăt am rămas, nu ca voi niște legume fierte. Și nu bine a terminat vorba că bunicul l-a luat și din el a mușcat apoi a exclamat:

- Vai ce ardei mititel! Dar e iute, vai de el!

Și așa s-a terminat povestea noastră cu legumele lăudăroase, după cum spune și proverbul: „Lauda de sine nu miroase a bine!”

POVEȘTEA MĂRULUI BUCLUCAȘ

Material cules și propus de,
prof. DAMIAN CORINA

Într-o zi de toamnă târzie, când copacii se goliseră de frunze, în vârful unui măr sălbatic, din pădure, mai atârna un măr, un singur măr.

Tocmai în timpul acesta, iepurașul Iepurici, care alerga prin pădure, a văzut mărul. Dar cum să-l ia de acolo? Mărul era sus, sus de tot, iar el nu putea să sară până la el!

- Crra-crra! ... se auzi de sus dintr-un brad. Era Cioara cea neagră care râdea.

Se uită iepurașul Iepurici la ea cu uimire și-i strigă:

-Ei, Cioaro, rupe-mi și mie mărul ăla de sus!

Cioara a zburat din brad și a rupt mărul. Numai că nu a reușit să-l țină în cioc și mărul a căzut.

- Îți mulțumesc, Cioaro! a strigat bucuros Iepurici și a dat să ridice mărul de jos, dar acesta parcă ar fi fost viu, a început deodată să sâsâie.... Și a luat-o la fugă.

- Ce-o fi asta? Iepurici s-a speriat foarte tare dar apoi a înțeles: mărul căzuse chiar pe ariciul Tepoșilă, care, făcut ghem, dormea sub pom.

Tepoșilă, buimac de somn, a sărit în sus și s-a pus pe fugă, cu mărul înfipt în țepii lui.

- Stai, stai ! striga Iepurici cât îl țineau puterile. Unde fugi cu mărul meu ?

Ariciul Tepoșilă se oprește și zice:

- Acesta-i mărul meu. A căzut, iar eu l-am prins.

Atunci, Iepurici s-a repezit la ariciul Tepoșilă:

- Să-mi dai mărul chiar acum ! Eu l-am găsit!

S-a apropiat în zbor și Cioara și zice:

- Degeaba vă certati . Acesta este mărul meu fiindcă eu l-am rupt din pom. Și s-a pornit o ceartă între cei trei, că nu se mai puteau înțelege. Fiecare striga în felul lui.

- Este mărul meu- striga Iepurici- că eu l-am văzut primul!

- Ba e al meu- croncănea Cioara- că eu l-am rupt!

- Ba e al meu- striga ariciul Tepoșilă- că eu l-am prins!

Dar iată că apare și cumătrul Moș Martin, ursul care mormăie supărat:

- Ei, dar ce s-a întâmplat aici? Ce-i cu gălăgia asta?

Toți se reped spre el, și-i spun:

- Tu, Moș Martine, ești cel mai mare și mai inteligent din pădure. Te rugăm să ne faci judecată dreaptă. Cui vei crede de cuviință că i se cuvine mărul acesta, al lui să fie.

Și i-au povestit ursului toate câte s-au petrecut.

A stat Moș Martin s-a gândit ce s-a gândit, s-a scărpinat după urechea dreaptă și a întrebat:

- Cine a descoperit mărul?

- Eu! - a răspuns Iepurici.

- Dar cine l-a rupt din pom?

- Crra- crra- firește că eu! a răspuns Cioara.

- Buun! Și cine l-a prins?

- Eu, Eu Moș Martine- eu l-am prins! a chităit ariciul Tepoșilă.

- Iată ce este, a fost de părere Moș Martin, - voi toți aveți dreptate și de aceea fiecare din voi are dreptul să primească mărul!

- Da, dar nu-i decât un singur măr! au sărit toți cu gura Tepoșilă, Iepurici și Cioara.

- Împărțiți mărul în părți egale și fiecare să ia câte o bucățică.

Toți au izbucnit într-un glas:

- Cum de nu ne-a venit ideea asta mai înainte?!

Ariciul Tepoșilă a luat mărul buclucaș și l-a împărțit în patru părți egale. Prima bucățică a dat-o iepurașului și i-a zis:

- Asta ție, Iepurici, pentru că tu ai văzut primul mărul.

A doua bucățică a dat-o ciorii:

- Asta ție, Cioaro, fiindcă tu ai rupt mărul din pom.

A treia bucățică, ariciul și-a pus-o deoparte pentru sine și a zis:

- Asta pentru mine, întrucât eu am prins mărul acesta buclucaș.

Cea de-a patra bucățică ariciul i-a pus-o ursului în labă și i-a zis:

- Iar asta ție Moș Martine...

- Dar de ce mie? răspunse, mirat, ursul.
- Tocmai pentru că tu ne-ai împăcat și ne-ai învățat să gândim!
Și fiecare și-a mâncat bucățica sa de măr, și toți au fost mulțumiți că Moș Martin a făcut judecată dreaptă și nu a nedreptățit pe nimeni.
Și iaca așa s-a sfârșit povestea mea.

CREATIILE... EDUCATOARELOR

„EMOȚIILE LUI FULG DE NEA” - JOC PENTRU DEZVOLTAREA INTELIGENȚEI EMOȚIONALE -

26

PROF. ILEANA LASTOVIETȚHI
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „MIHAI EMINESCU”, TG-JIU

MATERIALE NECESARE: imagini cu Fulg de nea, care trăiește anumite emoții (teamă, furie, tristețe, bucurie, îngrijorare, iubire, fericire, dezamăgire, nepăsare, prietenie, bunătate).

SARCINA DIDACTICĂ: recunoașterea emoțiilor, observarea expresiilor faciale și interpretarea mimicii respective.

REGULILE JOCULUI: Copilul ascultă cu atenție situațiile prezentate, repetă cu coordonatorul jocului (unul din părinți) denumirea fiecărei emoții și alege jetonul corespunzător imaginii prezentate de acesta. După ce ridică jetonul potrivit, copilul primește aplauze sau aprecieri „Bravo!”/„Foarte bine!”.

COMPLICAREA JOCULUI: Coordonatorul jocului dă nume emoțiilor, iar copilul alege jetoanele potrivite.

DESCRIEREA JOCULUI

Sunt prezentate stări emoționale cu care Fulg de zăpadă se „confruntă” în călătoria lui spre pământ. Coordonatorul jocului – educatoarea/părintele, va citi fiecare situație în parte, va denumi emoția descrisă și trăită de Fulg de nea, va arăta imaginea corespunzătoare emoției și va pune copilul să repete denumirea acesteia. Copilul va privi cu atenție imaginea reprezentativă emoției denumite, va observa expresia facială a lui Fulg de zăpadă, pentru fiecare situație în parte și va alege jetonul asemănător cu imaginea prezentată de coordonatorul jocului.

1. În înaltul cerului, domnul Crivăț, a început să scuture norii înghețați. Fulg de nea, îi mulțumi vântului pentru că îl anunțase că este vremea să plece în călătoria mult așteptată – să cadă pe Pământ și să îi facă fericiți pe copii. Bucuria lui era fără margini la gândul că va întâlni lucruri noi pentru el.

Să observăm **BUCURIA** pe fața lui Fulg de nea și să alegem jetonul potrivit!

FULG DE NEA - BUCURIE

2. Își luă rămas bun de la ceilalți nori și alături de alți fulgi, a pornit la drum. Aștepta cu nerăbdare momentul în care va ajunge la finalul călătoriei lui. Însă era îngrijorat pentru că nu știa ce îl așteaptă, nu știa ce o să se întâmple când va ajunge la destinație.

Să observăm **ÎNGRIJORAREA** pe fața lui Fulg de nea și să alegem jetonul potrivit!

FULG DE NEA - ÎNGRIJORARE

3. În împărăția cerului, Fulg de nea auzise că există un loc, unde este mereu iarnă. Și-ar dori să ajungă acolo, cu ceilalți fulgi pentru a fi împreună. Dar, nu știa unde îl va purta domnul Crivăț.

Fiind prima dată când el pleca într-o călătorie, a hotărât să rămână puțin indiferent la tot ce se întâmplă și se va lăsa purtat de vânt, până va ajunge acolo unde acesta îl va duce.

Să observăm **INDIFERENȚA** pe fața lui Fulg de nea și să alegem jetonul potrivit!

FULG DE NEA - INDIFERENȚĂ

4. Domnul Crivăț, a început să sufle cu putere. Fulg de nea, împreună cu ceilalți frați ai lui, au început să plutească, să danzeze prin aer. Chiar îi plăcea să se bucure de această libertate de zbură prin aer, pe care nu a avut-o până acum, locuind în norul de gheață.

Să observăm **PLĂCEREA** pe fața lui Fulg de nea și să alegem jetonul potrivit!

FULG DE NEA - PLĂCERE

5. Coborând ușor, ușor, Fulg de nea a văzut din înaltul cerului, pomi încărcăți cu zăpadă, un derdeluș plin cu copii veseli și foarte gălăgioși. Aceștia se bucurau că a nins. Fulg de nea, văzând câtă zăpadă este și-a dat seama că frații lui deja ajunseseră și așternuseră o plapumă de nea, peste Pământ. Era foarte fericit, că va ajunge printre copii.

Să observăm **FERICIREA** pe fața lui Fulg de nea și să alegem jetonul potrivit!

FULG DE NEA - FERICIREA

6. Domnul Crivăț, a plimbat Fulgul de nea și l-a așezat pe colivia unor păsărele ce era construită de copii și fixată pe ramura unui copac. Călătoria lui Fulg de nea a luat sfârșit: a ajuns la destinație. Un gând nu îi dădea pace: ce se va întâmpla cu el de acum înainte? Tremura pe creanga copacului li teama de necunoscut îi dădea liniște. Chiar nu știa la ce să se aștepte!

Să observăm **TEAMA** pe fața lui Fulg de nea și să alegem jetonul potrivit!

FULG DE NEA - TEAMA

7. Privind spre înaltul cerului, a văzut soarele care îi zâmbea ștrengărește și parcă îi spunea: „Crezi că vei sta mult acolo, cocoțat pe greangă? Nu! Ai bucurat copiii, mai târziu, trebuie să bucuri și solul, plantele. Razele mele te vor îmbrățișa și te vei topi de dragoste și te vei transforma în apă și vei ajuta firele de iarbă și ghiociei să răsară. Va fi primăvară!”

Auzind acestea, Fulg de nea s-a întristat! Și-ar fi dorit să stea mai mult!

Să observăm **TRISTEȚEA** pe fața lui Fulg de nea și să alegem jetonul potrivit!

FULG DE NEA - TRISTEȚEA

8. La un momentdat, un băiețel, s-a apropiat de copacul unde era așezată colivia și cu un băț a început să o lovească, vrând să sperie păsările care locuiau acolo. Fulg de nea, a fost foarte furios pe gestul copilului. Ar fi vrut să-i spună este lipsit de suflet, dar glasul îi pierise de supărat ce era. Cum poate un copil să fie așa lipsit de dragoste?

Să observăm **FURIA** pe fața lui Fulg de nea și să alegem jetonul potrivit!

FULG DE NEA - FURIA

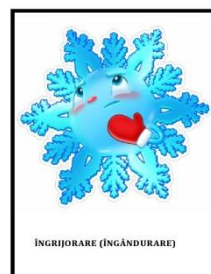
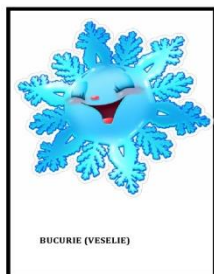
9. Fulg de nea, va mai sta pe ramura de copac, până la sosirea primăverii, când soarele îl va încălzi și el se va topi. Până atunci, va privi copiii care se bucură de zăpadă! Cât îi sunt de dragi copiii!

Fulg de nea și frații lui dăruiesc copiilor toată dragostea lor!

Să observăm **IUBIREA (DRAGOSTEA)** pe fața lui Fulg de nea și să alegem jetonul potrivit!

FULG DE NEA - IUBIREA

Întrebați copilul ce emoții a simțit Fulg de nea în timpul călătoriei sale!

„GĂSEȘTE PERECHEA POTRIVITĂ!” - JOC PENTRU DEZVOLTAREA INTELIGENȚEI EMOTIONALE -

PROF. ILEANA LASTOVIETȚHI
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „MIHAI EMINESCU”, TG-JIU

Pentru început sunt prezentate imaginile și jetoanele care vor fi folosite în cadrul jocului: ce reprezintă ele și pe cine reprezintă ele. În acest joc, vor fi folosite desene cu Fulg de nea, un personaj dintr-o poveste, care este cuprins de anumite stări/emoții.

MATERIALE NECESARE: imagini cu Fulg de nea care trăiește anumite emoții (teamă, furie, tristețe, bucurie, îngrijorare, iubire, fericire, dezamăgire, nepăsare, prietenie, bunătate).

SARCINA DIDACTICĂ: recunoașterea emoțiilor, observarea expresiilor faciale și interpretarea mimicii respective.

REGULILE JOCULUI: Copilul ascultă cu atenție situațiile prezentate, repetă cu coordonatorul jocului (unul din părinți) denumirea fiecărei emoții și alege jetonul corespunzător imaginii prezentate. După ce ridică jetonul potrivit, copilul primește aplauze sau aprecieri „Bravo!”/„Foarte bine!”.

DESCRIEREA JOCULUI:

Coordonatorul jocului îi arată imaginea/jetonul cu Fulg de nea, care exprimă BUCURIE și formulează cerința jocului „GĂSEȘTE PERECHEA POTRIVITĂ!”

Copilul privește cu atenție jetonul arătat de coordonator, denumește emoția și caută printre jetoanele puse pe masa la care stă împreună cu coordonatorul jocului, un alt jeton cu imaginea asemănătoare – găsește perechea cu Fulg de nea care exprimă BUCURIE.

După ce găsește perechea, pune jetonul lângă cel al coordonatorului.

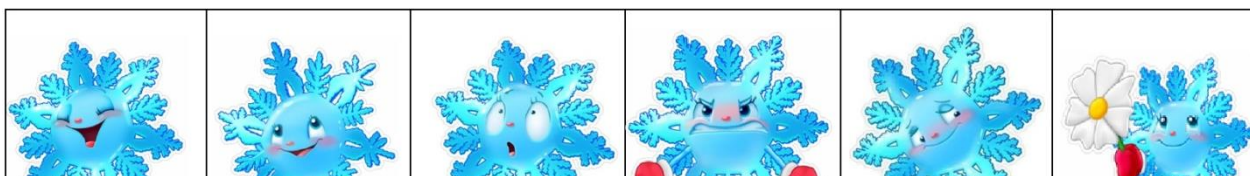
Preșcolarul privește cu atenție imaginea reprezentativă emoției, observând expresiile faciale ale lui Fulg de nea și alege jetonul asemănător cu imaginea prezentată de coordonatorul jocului. Se procedează la fel pentru fiecare emoție în parte!

VARIANTA A II-A

Coordonatorul jocului denumește starea emoțională simțită de Fulg de nea, iar copilul caută și ridică jetonul potrivit.

Ex.: „Alege imaginea care ne arată că Fulg de nea este INDIFERENT!”

Se procedează la fel pentru fiecare emoție în parte exprimată de Fulg de nea.

Primăvara

Prof. Butișeanu Liliana

Din grădina mea de vis,
Iarna pleacă pe furiș,
Firul ierbii se arată
Și ghiocelul iese-ndată.

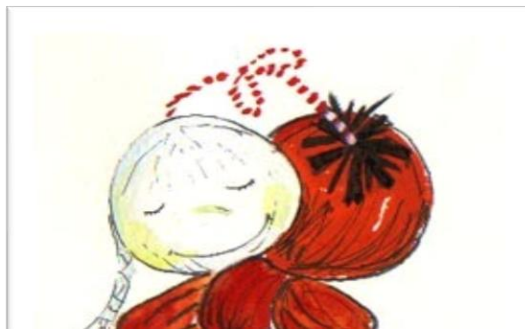
Printre ramuri o lumină,
Raza soarelui senină
Cu căldură ne-nconjoară.
Uite, că e primăvară!

1 Martie

Prof. Butișeanu Liliana

1 Martie-n popor
Este un adevărat vestitor,
Dă de veste negreșit
Primăvara a venit!

Prima floare ce apare
Primăvara-n graba mare,
Este mândrul ghiocel
Alb, plâpând și mititel.

Primăvara reînvie
Toate florile-n câmpie,
Dar, cel mai bun vestitor
Este micul mărțișor.

El se dă de obicei
La fete și la femei,
Ca să le-aducă la toate
Mult noroc și sănătate.

Draga mea copilărie

Prof. Chiper Elena- Cosmina

Draga mea copilărie,
Ești ca o floare pe câmpii,
Îți simt mireasma de departe,
Purtată pe aripi de ciocârlii.

Draga mea copilărie,
Cea mai dragă dintre toate,
Înalți zmeie de hârtie
Și baloane colorate.

DULCE COPILĂRIE

Prof. învățământ preșcolar Teoader Talida Iolanda

Dulce copilărie,
Cu drag îmi amintesc,
De clipele în care
Am învățat să zâmbesc.
Nimic nu e posibil în vise și în viață,
Fără joacă, zâmbet, iubire și speranță.

EDUCAREA LIMBAJULUI

Prof. ALEXANDRA CONSTANTINESCU

1. Denumește imaginile. Desparte cuvintele în silabe și reprezintă-le grafic.

--	--	--	--	--

31

2. Alcătuieste propoziții pornind de la denumirea imaginilor. Reprezintă grafic propozițiile și cuvintele care le alcătuiesc în spațiile date.

--

--

3. Identifică sunetele inițiale. Denumeste imaginile și potrivește cu sunetul corespunzător.

C

E

PAGINA ISTETILOR

NE JUCĂM ȘI... ADUNĂM!

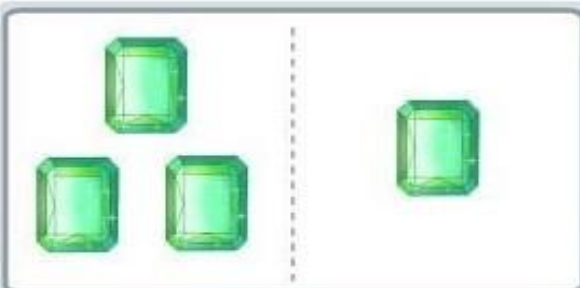
1. Adună elementele și scrie cifra corespunzătoare numărului total de elemente

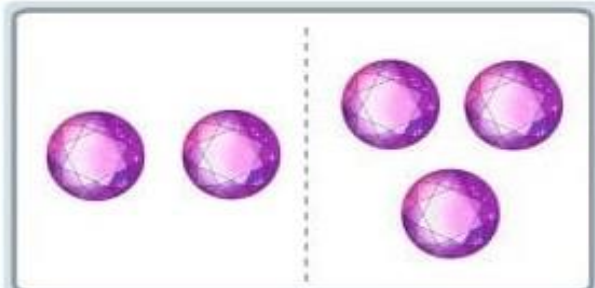
$$1 + 1 = \square$$

$$2 + 2 = \square$$

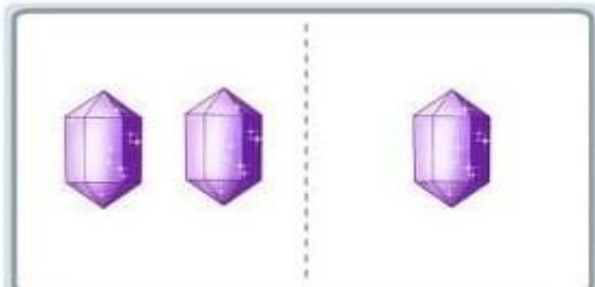
$$3 + 1 = \square$$

$$2 + 3 = \square$$

$$4 + 1 = \square$$

$$2 + 1 = \square$$

PAGINA ISTETILOR

ACTIVITATE MATEMATICĂ

Prof. ALEXANDRA CONSTANTINESCU

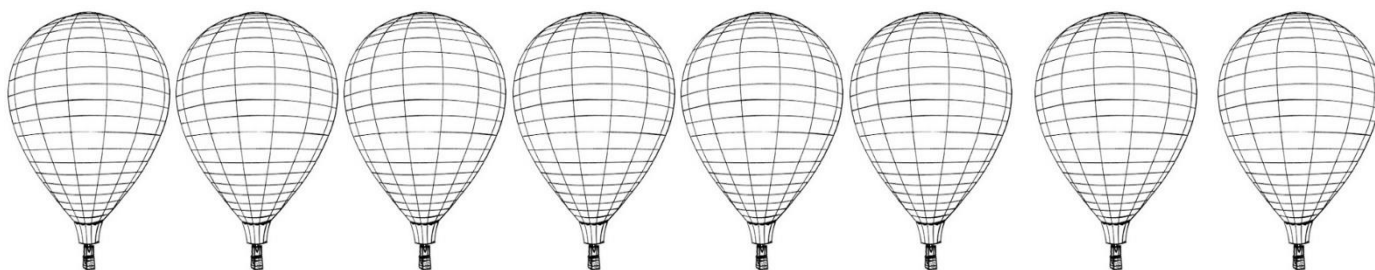
Trasează atâtea linii câte avioane sunt.

Numără și scrie cifra corespunzătoare în casetă. Colorează toate elicopterele.

Coloreaza al doilea, al cincelea și ultimul balon cu aer.

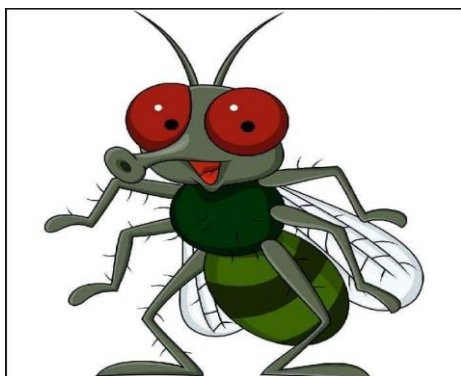

PAGINA ISTETILOR

CUVINTE. SILABE

Prof. ANA-MARIA BÎZDOACĂ

Trasați în casete tot atâtea liniuțe câte silabe are cuvântul din imagine.
Încercuiște imaginile care reprezintă cuvinte care încep cu sunetele A și M.

COPIII AU NEVOIE DE SOMN PENTRU A CREȘTE MARI, PUTERNICI ȘI SĂNĂTOȘI

Somnul este deosebit de important pentru copii. Când dorm, ei nu stau pur și simplu întinși în pat, ci își ajută corpul să crească și să se odihnească, pentru a funcționa mai bine. De asemenea, somnul are un rol critic în regenerarea celulelor creierului, susținând elasticitatea creierului, relaxarea mușchilor și a articulațiilor, precum și reglarea ritmului cardiac.

Copiii au parte de o viață foarte activă. Merg la școală, au grijă de animalele de companie, merg cu părinții sau cu bunicii în parc, alergă împreună cu prietenii, joacă fotbal, basket sau volei, își fac temele, se joacă în fața casei sau a blocului etc. Și fac asta în fiecare zi. Evident, seara, corpul lor are nevoie de odihnă. Iar somnul îi ajută să se odihnească și să se pregătească pentru activitățile din ziua următoare. Somnul îi ajută să crească mari și puternici, la fel ca părinții lor.

Somnul ajută corpul și creierul să crească și să se dezvolte!

Creierul copilului are nevoie de somn. Atunci când doarme suficient copilul:

- ține minte ce a învățat în timpul zilei;
- este atent;
- se concentrează mai bine;
- rezolvă cu succes probleme;
- este creativ;
- este bine-dispus.

Corpul are și el nevoie de somn, pentru că:

- mușchii și oasele să poată crește;
- ochii, fața și pielea să arate mai sănătoase;
- pielea și alte părți ale corpului să se poată vindeca mai repede;
- organismul să lupte împotriva bacteriilor și bolilor.

Ajută-ți copilul să doarmă liniștit!

Mulți oameni au probleme cu somnul, din când în când. Explică-i copilului că nu este nimic ieșit din comun dacă adoarme cu greu în anumite seri, dar dacă acest lucru se întâmplă timp de mai multe nopți la rând, trebuie să discuti cu tine. Copilul trebuie să știe că părinții lui îi sunt aproape și că îl vor ajuta să descopere problemele și să le rezolve.

Există o mulțime de lucruri pe care le poți face pentru a-i asigura copilului un somn liniștit și odihnitor:

→ **Învăță-l să meargă la culcare la aceeași oră, în fiecare noapte.** În acest fel, organismul lui învață să se pregătească de culcare la o anumită oră, în fiecare seară.

- Obişnuieşte-l să practice o activitate relaxantă înainte de culcare. De exemplu, să facă o baie caldă sau să citească.
- Explică-i că jucăriile care produc zgomot nu trebuie să stea cu el în dormitor peste noapte pentru că îi pot perturba somnul.
- Îndeamnă copilul să nu bea sucuri și să nu mănânce ciocolată seara. Aceste alimente conțin adesea cofeină și îl pot agita.
- Nu lăsa copilul să se uite la televizor sau să se joace jocuri video înainte de culcare. Explică-i că televizorul și jocurile video îi pot îngreuna somnul.
- Faceți împreună câteva exerciții fizice, în timpul zilei. Sportul vă va ajuta pe amândoi să dormiți mai bine.
- Învăță copilul să se gândească la lucruri frumoase când se bagă în pat la somn. De exemplu, încurajează-l să se gândească și să vorbească cu tine despre lucrurile pe care le-a făcut și le-a învățat în timpul zilei.

Unii copii pot avea probleme cu somnul chiar și atunci când urmează toate sfaturile despre un somn odihnitor. Ei pot avea o tulburare de somn care îi împiedică să doarmă suficient. Dacă nu dorm bine, pot fi foarte obosiți în timpul zilei. Există și copii cu probleme de somn care nu se simt obosiți, dar care au în schimb probleme de atenție, se ceartă des cu părinții și prietenii sau sunt triști.

Atunci când copilul nu doarme suficient:

- uită lucrurile pe care le învăță în timpul zilei;
- răcește mai ușor;
- poate avea probleme cu greutatea;
- se descurcă mai greu la școală;
- ia cu dificultate decizii importante;
- este morocănos și nervos;
- nu are suficientă energie să se joace sau să practice sporturile preferate;
- nu mai are răbdare să-și ajute frații și prietenii.

Ce înseamnă un somn suficient?

Copiii au nevoie de ore diferite de somn pentru a crește mari și pentru a fi sănătoși. Unii trebuie să doarmă mai puțin, iar alții mai mult, în funcție de cât de mari sunt. De asemenea, bebelușii au nevoie de cele mai multe ore de somn, între 10 și 18 ore pe zi.

→ Somnul și copiii mici (1-2 ani)

După ce împlinesc un an de zile, copiii au nevoie de aproximativ 11-14 ore de somn. Treptat, ei încep să doarmă mai puțin după-amiază și se pot trezi de mai multe ori pe noapte din cauza imaginației lor tot mai bogate.

→ Somnul și preșcolarii (3-5 ani)

Preșcolarii dorm, de obicei, între 11-13 ore în fiecare noapte, iar după ce împlinesc vârsta de 5 ani, majoritatea refuză să mai doarmă după-amiază. Ca și în cazul copiilor mici, preșcolarii se trezesc în timpul nopții. Dezvoltarea continuă a imaginației îi face pe aceștia să simtă frica pe timp de noapte și să dezvolte coșmaruri – o serie de vise urâte, care nu sunt reale și în timpul cărora nu poți fi rănit.

→ Somnul și școlarii (6-13 ani)

Copiii cu vârste cuprinse între 6 și 13 au nevoie de 9-11 ore de somn pe noapte. Intervine timpul petrecut la școală, apar teme, activitățile sportive și alte activități extracurriculare. Problemele și tulburările de somn sunt frecvente la copiii care merg la școală și ele trebuie prevenite. Asta pentru că somnul insuficient poate duce la modificări ale dispoziției, la probleme comportamentale, o atenție scăzută la școală și prea puțină energie pentru joacă.

SOMNUL DE PRÂNZ LA COPII.

7 BENEFICII PENTRU COPIII CARE DORM LA PRÂNZ

Cercetătorii susțin importanța somnului de prânz pentru dezvoltarea copiilor, de aceea este nevoie să avem grijă ca acest obicei să fie respectat. Cu cât sunt mai mici, cu atât au nevoie să doarmă mai mult, pentru a putea crește și dezvoltă sănătos. De exemplu, între 1 an și 2 ani copilul, pe lângă somnul de noapte va mai dormi doar o singură dată în timpul zilei, la început mai multe ore, însă pe parcurs și somnul acesta se va reduce.

Se recomandă să le însușim copiilor rutina somnului la prânz, astfel încât ei singuri să știe și să respecte zi de zi acest obicei.

Până la vârsta de doi ani, acest lucru intră în responsabilitatea mamei, ea fiind cea care stă acasă cu copilul. După ce intră la grădiniță, copilul va avea un program bine stabilit, inclusiv cel de somn. Odată cu intrarea la școală, copilul va termina la prânz, iar odihna de amiază va reveni membrilor familiei, persoanei care se ocupă de el.

Înainte de teme și de alte activități, chiar dacă este mai mare, copilul tot are nevoie de puțină odihnă, pentru a face față activităților de peste zi.

Pentru a îi învăța pe copii să respecte somnul de prânz este nevoie să avem grijă ca ora de odihnă să fie aproximativ la aceeași oră, când copilul este mâncat, să fie într-un spațiu adecvat, într-un mediu liniștit etc.

Iată câteva dintre beneficiile somnului la prânz, pentru copii:

1. Cel mai evident beneficiu este faptul că, după ce dorm la prânz, copiii își recuperează energia fizică – cu cât cresc cu atât se mișcă și explorează mai mult mediul înconjurător, merg, se joacă, vorbesc etc. Toate acestea le consumă din energie, de aceea au nevoie de un moment de odihnă pentru a elimina oboseala și pentru a continua activitățile de zi cu zi.
2. Dacă se odihnesc la prânz vor dormi mai bine noaptea – ni se întâmplă și nouă adulților ca atunci când suntem foarte oboseți să nu putem avea un somn liniștit și să ne ia mult până să adormim. Același lucru se întâmplă și cu copiii noștri, dacă nu reușesc să se odihnească la prânz, vor fi mult prea epuizați și vor avea dificultăți în a adormi.
3. De asemenea, după somnul de la amiază, copiii vor fi mai relaxați, se va elibera din tensiunea acumulată, se vor trezi mai voioși, mai zâmbitori, gata pentru o nouă rundă de activități.
4. Printr-o odihnă adecvată la prânz, se vor reduce hiperactivitatea și anxietatea – copiii care nu dorm la amiază au asociat un grad mai mare de a dezvolta mai târziu, ca adulți comportamente impulsive, depresie, tulburări de somn etc.
5. S-au făcut studii care au arătat faptul că somnul de prânz duce la îmbunătățirea memoriei de scurtă durată a copiilor, ei vor reține mai ușor ceea ce au învățat.
6. Prin odihna de la amiază, se va îmbunătăți și capacitatea copiilor de a înțelege, de a recunoaște cuvinte noi și structuri mai complexe, precum frazele.
7. De asemenea, lipsa somnului la prânz pentru o perioadă îndelungată de timp duce la un randament scăzut la școală, la întârziere în dezvoltarea limbajului, la scăderea capacității de a reține noi informații etc.

Important este să fim atenți la nevoile copiilor noștri, să vedem de câtă odihnă au nevoie, pentru că fiecare copil este unic, iar timpul de somn depinde mult de particularitățile și individualitățile sale, unii pot dormi numai o jumătate de oră și apoi să fie foarte odihniți, iar alți copii au nevoie de mai multe ore pentru a își recupera energia.

ACTIVITĂȚI ȘI JOCURI PENTRU DEZVOLTAREA ȘI OPTIMIZAREA COMPETENȚELOR SOCIO - EMOTIONALE LA PREȘCOLARI

MATERIAL PROPUȘ DE PROF. ILEANA LASTOVIETCHI
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „MIHAI EMINESCU”, TG-JIU

MOTTO : „Sufletul tău să fie întotdeauna la fel cu gândul, gândul cu vorba și vorba cu fapta, căci numai astfel vei obține echilibrul statornic între tine și lumea din afară.” (L. Rebreanu)

Copiii au nevoie să învețe care sunt emoțiile, să le înțeleagă, să le recunoască, să le accepte, pentru ca apoi să le controleze. Dezvoltarea inteligenței emoționale îi va ajuta să gestioneze situațiile stresante, să comunice cu cei din jur în astfel de momente, să se adapteze în cercuri sociale, să creeze relații solide și sănătoase.

Partea bună este că inteligența emoțională poate fi educată încă din primii ani de viață ai copilului, iar părintele are un rol important prin modelul de comportament pe care îl oferă și prin metodele de educație pe care le implementează. Acasă pot fi realizate activități create special pentru a lucra pe această temă a emoțiilor.

În cadrul jocurilor sau activităților care urmăresc dezvoltarea emoțională a copilului, pot fi folosite multe jocuri care au rolul de a-l sprijini pe copil să își dezvolte inteligența emoțională pe toate cele șase dimensiuni:

- Cunoașterea de sine și gestionarea propriilor emoții;
- Relaționarea cu ceilalți;
- Intuiția socială (interpretarea emoțiilor celorlalți și cum răspunde la ele);
- Atenția și capacitatea de concentrare;
- Abilitatea de a depăși anumite situații;
- Interpretarea dată evenimentelor și faptelor.

Totodată, aceste jocuri sunt un prilej bun de conectare și de a petrece timp special împreună cu copilul sau copiii.

„BOMBOANA PLIMBĂREATĂ”

Competența generală: competențe sociale.

Competența specifică: apartenența la grup.

Materiale: o cutie cu bomboane de ciocolată .

Obiective:

- să exerseze abilitățile de împărțire a unor bunuri (bomboane), de așteptare a rândului;
- să dezvolte relații de prietenie cu ceilalți copii.

Procedura de lucru: Copiii sunt așezați pe scăunele în semicerc, iar educatoarea vine în fața lor și face aprecieri vis-a-vis de modul în care au înțeles să se comporte la grădiniță. Drept răsplătă educatoarea le oferă o cutie cu bomboane de ciocolată, iar ei vor trebui să ia câte o singură bomboană apoi să transmită cutia mai departe până la ultimul copil.

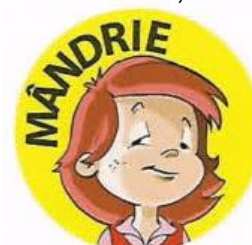
Observații: prin acest joc copiii exersează comportamentele care facilitează relațiile dintre copii și apartenența la grup.

„ORĂȘELUL COPIILOR”

Competența generală: competențe sociale.

Competența specifică: cooperarea în joc, comportamente prosociale.

Materiale: cuburi Lego.

Obiective:

- să-și dezvolte abilitățile de cooperare;
- să exerseze abilitățile de împărțire a jucăriilor, de cerere și oferire a ajutorului, de așteptare a rândului;
- să dezvolte relații de prietenie cu ceilalți copii.

Procedura de lucru: Copiii sunt împărțiți în grupuri de câte 2-3, pe fiecare măsuță se așează un număr destul de mare de cuburi pentru a construi un castel, dar suficient de mic pentru a-i obliga pe copii să coopereze și să-și împartă materialele. Copiii trebuie să construiască împreună un castel din piese Lego.

Observații: Prin acest joc copiii exersează comportamentele care facilitează stabilirea și menținerea relațiilor de prietenie și învață să dobândească capacitatea de a se implica în jocurile celorlalți.

„CURSA CU OBSTACOLE”

Competența generală: competențe sociale.

Competența specifică: cooperarea în joc, comportamente prosociale.

Materiale: diferite obiecte din sala de grupă, eșarfă.

Obiective:

- să-și dezvolte abilitățile de cooperare în joc;
- să dezvolte încredere în ceilalți;
- să învețe copiii să ofere ajutor;

Procedura de lucru: Se aranjează obiectele de mobilier în așa fel încât ele să devină obstacole pe care copiii vor trebui să le evite. Un copil va fi legat la ochi cu o eșarfă în timp ce altul îl va lua de mână și îl va ghida printre obstacole până la punctul de sosire. Acest joc se repetă până când fiecare copil a participat.

Observații: Prin acest joc, copiii învață să ofere ajutorul, exersează oferirea ajutorului și învață să acorde încredere celorlalți.

„POVESTEA PRIETENULUI MEU”

Competența generală: competențe sociale.

Competența specifică: inițierea interacțiunilor cu ceilalți copii.

Obiective:

- să asculte ceea ce spun ceilalți copii;
- să învețe să-și asculte pe ceilalți fără să-i întrerupă;
- să-și aștepte rândul într-o conversație.

Procedura de lucru: Copiii sunt așezați în cerc. Doi copii sunt rugați să vină în față. Mai întâi copiii sociabili sunt încurajați să povestescă, astfel colegii mai timizi vor putea urma exemplul acestora. Fiecare copil trebuie să povestească pe scurt despre o activitate, jucărie, sau orice altă preferință. Fiecare copil este încurajat să povestescă despre preferințele sale. Apoi i se cere copilului care a ascultat să descrie ceea ce a spus celălalt. Se schimbă apoi rolurile. Toți copiii participă la acest joc.

Observații: Prin acest joc copiii exersează comportamentele care facilitează stabilirea și menținerea relațiilor de prietenie, învață să dobândească capacitatea de a iniția interacțiuni vârstei, copiii se cunosc mai bine și învață faptul că o relație presupune reciprocitate.

„NE JUCĂM ÎMPREUNĂ”

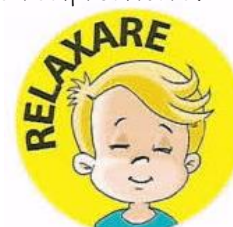
Competența generală: competențe sociale.

Competența specifică: cooperare în joc, comportamente prosociale.

Materiale: imagini decupate din reviste, lipici, carton.

Obiective:

- să-și dezvolte abilitățile de cooperare;

- să-și exerseze abilități de împărțire a jucăriilor, de cerere și de oferire a ajutorului, de așteptare a rândului;
- să rezolve prin negociere problemele care pot să apară în grup.

Procedura de lucru: Copiii sunt împărțiți în grupuri de 4-5. Fiecărui grup îi sunt împărțite imagini decupate din reviste și lipici. Copiii vor trebui să lucreze împreună și să lipească imaginile pe poster. Copiii sunt încurajați să împartă, să-și aștepte rândul, să ofere sau să ceară ajutor.

Observații: Prin acest joc copiii învață să exerseze comportamentele care facilitează stabilirea și menținerea relațiilor de prietenie, învață să dobândească capacitatea de a se implica în jocurile celorlalți, copiii sunt încurajați să transfere ceea ce învață în jocul cu părinții și în alte contexte.

„SĂ NE ÎMBRĂȚIȘĂMI!”

Competența generală: competențe emoționale.

Competență specifică: exprimarea emoțiilor și etichetarea corectă a lor.

Obiective:

- să identifice emoțiile trăite;
- să învețe să ofere ajutor.

Procedura de lucru: Acest joc se desfășoară cu precădere la începutul grupeii mici când majoritatea copiilor sunt supărați, triști, plâng fiind despărțiți de tot ceea ce le este familiar. Educatoarea îi îndeamnă pe copii să se îmbrățișeze unul pe celălalt și să rămână așa până simt că le-a trecut supărarea.

Observații: Prin acest joc copiii învață să identifice propriile emoții, să cunoască faptul că atunci când au nevoie de ajutor, cineva este lângă ei.

„MAȘINA DE SPĂLAT”

Competența generală: competențe socio-emoționale.

Competență specifică: conștientizarea emoțiilor, exprimarea emoțiilor, etichetarea corectă a emoțiilor.

Materiale: cartonașe care exprimă diferite stări.

Obiective:

- să identifice și să conștientizeze emoțiile trăite;
- să asocieze o etichetă verbală expresiei emoționale de pe cartonaș;
- să asocieze trăirile emoționale cu un anumit context;

Procedura de lucru: În diferite locuri din grupă sunt așezate 3 cartonașe care reprezintă o față zâmbitoare, una tristă și una care plânge cu lacrimi. Copiii se vor înclona în dreptul cartonașului care exprimă cel mai bine starea lor emoțională din acel moment. Copiii care s-au așezat în dreptul feței zâmbitoare, vor forma mașina de spălat și se vor așeza față în față câte doi. Ceilalți copii vor trece prin tunelul format de primii și în trecere, vor fi spălați de tristețe și supărare prin mângâieri, atingeri.

Observații: Acest joc se desfășoară în zilele în care copiii sunt posomorâți sau când sunt tensionați din diferite motive (iminența unei serbări).

„BALOANE VESELE ȘI TRISTE”

Sarcina didactică: Stimularea unei exprimări emoționale deschise, autentice, spontane a copiilor, descoperirea abilităților empatică, antrenarea conduitelor prosociale și de socializare, dezvoltarea spontaneității și exersarea potențialului creativ al copiilor.

Metode și procedee: explicația, exercițiul, expunerea, autoanaliza.

Mijloace didactice: baloane colorate, carioca, markere, bol.

Desfășurare: Copiii sunt așezați în semicerc, aleg din bol, baloane (ce culoare dorește fiecare), ată. După ce copiii umflă baloanele și le leagă cu ată, aceștia vor desena pe baloane stări și trăiri emoționale preferate: bucurie, tristețe, furie, mirare, îndoială, rusine, mândrie, frică etc. Copiii trebuie să identifice diferite stări emoționale, să confere etichete verbale acestor stări exprimate prin desen și să interpreteze în fața celorlalți un rol ales sau dat.

Baloanele se vor arunca în aer, copiii le vor prinde pe rând și se vor identifica cu ele, experimentând toate trăirile.

VARIANTĂ: Se cere copiilor să formeze grupe după stările emoționale exprimate pe baloane: o grupă de baloane vesele, o grupă de baloane triste, o grupă de baloane furioase, o grupă de baloane mândre, o grupă de baloane fricoase etc. Se numără baloanele din fiecare grupă și se concluzionează care din stările emoționale sunt cele mai multe.

„SUNTEM BUCUROȘI, SUNTEM SUPĂRAȚI...”

Sarcina didactică: verbalizarea a diferite situații trăite de copii ce conțin o anumită încărcătură emoțională.

Metode și procedee: explicația, exercițiul, lucrul cu metafora, tehnicile expresiv-creative.

Mijloace didactice: 2 fete - siluete care exprimă stările emoționale: bucurie (veselie), supărare (tristețe); 2 cutii de culori diferite: cutia veselă (bucuroasă) și cutia supărată (tristă); foi de desen, creioane colorate.

Desfășurare: Copiii sunt așezați în semicerc, pe covor. Educatoarea solicită copiii, pe rând, să aleagă o față - siluetă și să-și amintească, verbalizând, diferite situații trăite de ei, ce conțin o anumită încărcătură emoțională.

Copiii sunt solicitați să găsească o rezolvare creativă a situației respective. Apoi, vor desena pe foi (vor simboliza grafic prin desen), o bucurie sau o supărare trăită de ei. Desenele astfel realizate, vor fi puse de copii în cele două cutii, în funcție de ceea ce exprimă.

În final, vor hotărâ împreună cu privire la ce se va întâmpla cu cele două cutii.

BULLYING-UL ȘI LUPTA ANTI-BULLYING

MATERIAL PROPUS DE PROF. DAMIAN CORINA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „MIHAI EMINESCU”, TG-JIU

Bullying-ul poate fi înțeles ca un act de violență fizică, dar și emoțională sau psihică, reprezentând un comportament agresiv, intenționat și repetat din partea unuia sau mai multor colegi. Copilul poate fi tachinat, amenințat cu bătaia, umilit sau chiar, în unele cazuri, supus unor atacuri fizice.

Termenul de „bullying” nu are o traducere exactă în limba română. El poate fi definit cu ajutorul unor termeni precum intimidare, terorizare, brutalizare, chiar și cel de hărțuire.

Tipuri de bullying:

- **Bullying fizic:** implică lovirea, îmbrâncirea, deposedarea de bunurile personale;
- **Bullying verbal:** înjurături, ridiculizări sau realizarea unor comentarii sexiste, rasiste și manifestări homofobe;
- **Bullying social:** excluderea dintr-un anumit grup sau răspândirea zvonurilor negative cu scopul de a distruge reputația sau relațiile sociale ale victimei;
- **Cyber bullying:** răspândirea unor zvonuri pe rețele sociale, amenințări, remarci umilitoare prin intermediul mesajelor.

Cum recunoaștem bullying-ul?

- Copilul are leziuni inexplicabile;
- Copilul vine acasă cu hainele rupte sau deteriorate;
- Copilul acuză frecvente dureri de cap sau dureri de stomac, senzație de rău sau falsă boală;
- Observați schimbări în obiceiurile alimentare, cum ar fi lipsa poftei de mâncare pe o perioadă lungă de timp;
- Copilul vine zilnic înfometat;
- Copilul are dificultăți de somn sau coșmaruri frecvente;
- Copilul pierde brusc interesul pentru învățat;
- Se izolează și nu mai are prieteni;
- Are stima de sine foarte scăzută;
- Are comportamente auto-distructive, se rănește, vorbește despre sinucidere.

Sfaturi pentru părinți:

- **Acordă-i atenție copilului tău;**
- **Fii un model pentru fiul sau fiica ta;**
- Semnalează problema directorului unității de învățământ, profesorului sau consilierului școlar;
- Laudă-ți copilul, spunându-i că face un lucru bun vorbind despre ce i se întâmplă;
- **Nu confrunța tu "agresorul".**

Sfaturi pentru copii:

- **Evită colegul agresor și folosește-te de prietenii tăi;**
- **Stăpânește-ți furia;**
- **Fii curajos, mergi mai departe și ignoră agresorul;**
- **Spune-i unui adult;**
- **Vorbește despre problema ta.**

Legea care definește, previne și interzice violența psihologică – bullying a fost promulgată de către Președintele Klaus Iohannis, în noiembrie 2019. Acest succes este rodul colaborării tuturor stakeholderilor – autorități, ONG-uri, reprezentanți ai părinților și copiilor – care au lucrat peste 2 ani la campania strategică națională de prevenire a bullying-ului, inițiată de Itsy Bitsy și Asociația Părinților Isteți.

„Bullying-ul este fără îndoială una dintre cele mai frecvente forme de violență care se manifestă în rândul copiilor, iar formele pe care acesta le îmbracă sunt de cele mai multe ori extrem de bine camuflate și greu de identificat. Devine astfel necesară și întărirea rolului specialiștilor din sistemul de învățământ, în condițiile în care acestora le revine un rol esențial în prevenirea și combaterea acestui fenomen, cu consecințe extrem de grave atât în ceea ce

privește dezvoltarea copiilor, cât și asupra procesului de învățare, în ansamblul său.” (Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție).

COPILĂRIA – UN BASM FĂRĂ SFÂRȘIT

MATERIAL PROPUS DE Prof. Butișeanu Liliana
Grădinița cu PROGRAM PRELUNGIT „Mihai Eminescu”, Târgu-Jiu

“Copilăria este inima tuturor vârstelor.” – Lucian Blaga

43

Copilăria este o lume în care nu ne vom putea întoarce niciodată cu totul. Deși putem păstra în sufletul nostru spiritul de aventură și inocența care ne va urma până la vârsta senectuții și mai departe. Universul copilăriei este magic, un loc dominat de puterea imaginației, unde parcă spațiul și timpul stau în loc pentru a savura bucuria pe care o trăiesc copiii, toate evenimentele se petrec într-un prezent continuu și într-un singur loc: aici. Vârsta inocenței este o cheie spre fericirea tuturor, deoarece a fi copil înseamnă să împarți cu toți care te înconjoară bucuriile pe care le trăiești, este perioada în care începem încetul cu încetul să ne dezvoltăm ca persoane, devenim unici față de ceilalți.

Copilăria este lumea mirifică din care lipsește tristețea. Aici, copiilor li se citește mereu pe fețe veselia, iar grijile îi ocolesc cu încăpățănare. În acest tărâm al fanteziei, buzele lor știu doar să râdă, iar sufletele lor zboară precum fluturii suavi în lumina caldă a soarelui de primăvară. Inocența cu care copiii își trăiesc copilăria este asemenea gingășiei prin care florile gustă din splendoarea vieții.

Atunci când vorbesc despre copilărie, primul meu gând este legat de cel mai frumos lucru pe care îl are orice om pe această lume: mama. Zâmbetul ei cald m-a întâmpinat de la primele secunde de viață. Glasul liniștit mi-a șoptit povești seară de seară și mi-a deschis drumul spre calea viselor frumoase. Chipul ei luminos mi-a călăuzit pașii pe tot parcursul copilăriei. Pentru copilăria mea, mama a fost pentru mine exact ce înseamnă razele soarelui pentru petalele plâpânde ale unei flori: viață și speranță.

Dacă alipesc cuvântului copilărie termenul bunătate, în fața ochilor minții, precum o icoană, îmi apare figura blândă a bunicii. Zilele însorite de vară petrecute cu ea, mirosul teiului din fața casei ei ce inunda parcă întreg orașul, sunt imagini vii care îmi bucură memoria și mă fac să zâmbesc. Grijă cu care m-a crescut atunci când stăteam la ea mi s-a întipărit adânc în minte. La fel și mirosul prăjiturilor delicioase pe care le făcea cu dragoste pentru mine, pe care îl simt și acum în nări.

Copilăria nu ar fi completă fără primii ani din viața de elev, perioadă în care învățătoarea noastră se străduia din răspuțeri să ne educe și să ne formeze, în funcție de aluatul din care eram construiți fiecare. Școala rămâne un capitol special din lumea copilăriei mele, o etapă plină de bucurie și împliniri.

Literatura română pentru și despre copii a adus, încă din secolul al XIX-lea, în atenția cititorului, lumea specială a copilăriei, cu zăbuciumul și cu bucuriile sale specifice. Opera autobiografică a lui Ion Creangă, intrată în patrimoniul literaturii universale, „Amintiri din copilărie”, dar și basmele și poveștile sale (între cele mai cunoscute numărându-se „Capra cu trei iezi”, „Fata babei și fata moșneagului”, „Ivan Turbincă”, „Povestea lui Ionică cel prost”, „Punguța cu doi bani”) talmăcesc cu umor și spontaneitate universul senin al copilăriei. Un alt scriitor preocupat și de tema copilăriei, Barbu Ștefănescu Delevrancea, prelucrează în

povestirile sale, cum sunt cele din ciclul „Odiñoară”, motive folclorice, pentru și despre copii („Neghiniță”, „Palatul de cleștar”, „Departate, departate”, „Bunicul”, „Bunica”, „Sultănică”, „Sorocova”). Și prima parte a secolului XX se poate mândri cu opere valoroase care oglindesc copilăria, uneori fericită, alteori dramatică.

Un loc aparte îl ocupă în operele lui Mihail Sadoveanu copilăria, descrisă în personaje speciale ca Lizuca, din „Dumbrava minunată”, sau în povestiri ca „Măria sa Puiul Pădurii” sau „Ani de ucenicie”. O tonalitate directă, simplă, empatică față de destinele narate ne propune Ioan Alexandru Brătescu-Voinești în „Puiul”, „Privighetoarea”, „Bietul Tric” sau „Niculăiță Minciună”. O coloratură aparte au schițele și povestirile lui Emil Gârleanu, în volumul „Din lumea celor care nu cuvântă”. Poeta Elena Farago a dedicat copiilor versuri emoționante, cum ar fi „Cățelușul șchiop”, „Gândăcelul”, „Cloșca”, „Motanul pedepsit” și altele.

Otilia Cazimir, numită „poeta sufletelor simple”, ascultă și redă clipele vesele sau triste trăite de copii. „Balada unui greier mic” sau „Câți ca voi!”, de George Topârceanu, îi încântă cu tâlcul lor pe copii, în timp ce Ionel Teodoreanu a creionat, în „Ulița copilăriei” și „La Medeleni”, o adevărată frescă a copilăriei și adolescenței.

Copilăria este, în concluzie, un loc și un timp al fericirii, insula de nemurire luminată de soarele primei vârste. Este un spațiu al fericirii și al veseliei continue, în care realitatea este înlocuită cu un spațiu imaginar și ideal. Este un timp mitic și fericit, în care visul devine realitate, iar realitatea devine basm.

„Copilăria este cea mai de preț comoară de pe pământ!” Riana Bulancea

Bibliografie:

- Birch, A., (2000), Psihologia dezvoltării, Editura Tehnică, București
 Boțiu, V., Mihailiuc, H., (1993), Copilul și lumea sa, Editura de Vest, Timișoara
 Debessé, M., (1970), Psihologia copilului de la naștere la adolescență, Editura Leroy, G., (1974), Dialogul în educație, Editura Didactică și Pedagogică, București
 Șchiopu, U., Verza, E., (1995), Psihologia vârstelor, ciclurile vieții, E.D.P., R.A., București
 Vincent, R., (1972), Cunoașterea copilului, E.D.P., București.

STRATEGII DE DEZVOLTARE A MOTIVAȚIEI LA PREȘCOLARI

MATERIAL PROPUȘ DE Prof. FUGACIU MIHAELA
 Grădinița cu PROGRAM PRELUNGIT „Mihai Eminescu”, Târgu-Jiu

„Oamenii mici au obiceiul de a te descuraja, însă oamenii mari știu să te facă să simți că poți și tu” (Mark Twain)

Epoca în care trăim este dominată de puternica expansiune a științei și tehnicii în toate domeniile de activitate și de accelerarea continuă a ritmului de viață al oamenilor. Aceste caracteristici ale contemporaneității au consecințe directe și asupra pregătirii tinerei generații, care trebuie să facă față cerințelor actuale ale societății, cât și dezvoltării sociale ulterioare. Toți copiii se nasc având curiozitatea și motivația de a învăța despre lume. Motivația de a explora lumea este fundamentul învățării.

Conceptul de motivație exprimă starea de mobilizare, de activare a individului și de direcționare a activității sale spre scopurile propuse.

Motivația este un proces dinamic în desfășurare într-o organizare ascendentă în structura activității și cu consecințe asupra rezultatelor acesteia. Ea este concepută ca o „sete” de cunoaștere, ca un „mod subiectiv” al cauzalității obiective, ca o cale eficace de a cunoaște evoluția psihică a copilului în diferite etape ale evoluției sale.

Abordarea motivației ca factor declanșator și susținător al activității de tip instructiv-educativ accentuează importanța pe care calitatea informațiilor, învățarea experiențială, învățarea mediată sau atitudinea pozitivă față de actul de cunoaștere o au în obținerea performanței preșcolare și nu numai. Potrivit concepției general acceptate, în urma consultării literaturii de specialitate în ceea ce privește abordarea fenomenului motivațional, putem afirma ca, la baza bunei funcționări a componentelor acțiunii umane stă motivația, indiferent de activitatea desfășurată sau de nivelul de achiziții ale celui care depune efort în realizarea acesteia. Orice acțiune cu caracter finalist real trebuie completată cu o susținere motivațională bine realizată, în mod contrar putându-se instala lipsa de productivitate, caracterizată prin raportul invers proporțional stabilit între rezultatele obținute și efortul depus.

De ce este importantă motivația?

Motivația de a învăța este forța psihologică ce stimulează omul să actioneze independent și să se concentreze asupra unui obiect pentru a rezolva o problemă sau o sarcină care prezintă o dificultate. Copiii simt nevoia să producă efecte asupra mediului în care trăiesc. De aceea explorează și se joacă.

Motivația de a învăța se bazează pe câteva componente:

- Curiozitate
- Dorința de întrecere
- Succesul
- Satisfacția personală

Datorită motivației, copiii iau inițiativa să-și asume o sarcină și au perseverența să o ducă la capăt.

De ce ne interesează motivația de a învăța a copiilor?

Motivația este suportul oricărui tip de învățare. Datorită ei omul este perseverent în ceea ce face toată viața. Dar psihologii au constatat o scădere importantă pentru motivația de a învăța între 10 -14 ani. De aceea adulții implicați în educarea unui copil (părinți, profesori) ar trebui să știe metodele prin care motivația este întreținută și cauzele pentru care ea se diminuează.

Cum se leagă motivația de a învăța de cogniție, de inteligență?

Cercetările psihologice ne spun că va evolua mult mai bine copilul mai puțin dotat ca IQ, dar mai motivat. Copilul dotat genetic cu IQ ridicat, dar slab motivat, va pierde din avantajul genetic. Preșcolarul motivat este cel care se încapățânează în rezolvarea situațiilor dificile. Tot el se implică în activități care îi vor stimula cogniția și inteligența. Preșcolarul avansat din punct de vedere cognitiv, nu este neapărat foarte motivat și nici foarte perseverent în ceea ce face.

Cum pot stimula adulții motivația și perseverența copiilor lor?

Se consideră că motivația este intrinsecă, dar ea poate fi influențată de relația copil – părinte. Rolul părinților se modifică la fiecare vârstă.

Părinții care stimulează senzorial mai mult un bebeluș (atingeri, mângâieri etc.) vor observa că acesta devine mai perseverent în explorarea obiectelor.

- La 6 luni copilul cunoaște lumea prin contact vizual și tactil.
- La 9 luni descoperă că există relația cauză – efect, că, dacă face un anumit lucru, acesta are o consecință.
- La 18 luni încep să-și compare comportamentul cu cel care pare să fie standard acceptat.

În perioada preșcolară alege deja activități care îl stimulează să gândească, nu le mai preferă pe cele care sunt ușor de îndeplinit.

Părinții și educatoarele care se opun tentativelor copiilor de a deveni independenți, vor provoca în scurt timp scăderea motivației acestora de a acționa.

Părinții și educatoarele care trasează prea multe indicații, vor obține niște buni executanți din copiii lor, dar aceștia vor fi inhibați să inițieze o acțiune.

La vârsta de 2 ani copilul începe să-și dezvolte conștiința de sine. Acest concept se referă la: cum se vede pe sine copilul, dacă alege să se implice într-o activitate, cum răspunde la provocări și la eșecul din diferite activități. Această percepție de sine a copilului de 2 ani este rudimentară, este la începutul evoluției ei și de aceea reacția mamei și a educatoarei este importantă.

Reacția negativă și critică față de acțiunile copilului stimulează sentimentul de **RUȘINE** al acestuia. Scade și tendința de a se implica în diferite activități, deci scade motivația. **Dacă reacția negativă a mamei, a educatoarei, se asociază și cu efecte negative** (se enervează, ridică tonul, are mimica și gesturile agresive), efectul asupra copilului este și mai grav. Copilul se va autoaprecia așa cum o face mama sau educatoarea: **NEGATIV**.

Reacția pozitivă a mamei și a educatoarei, cu mesaje de încurajare, are efect invers și motivația și perseverența copilului cresc.

Pentru a motiva preșcolarii spre învățare, educatoarea are la îndemână câteva strategii:

- Stabilirea regulilor grupei. Regulile trebuie comunicate clar, încă de la începutul anului școlar, ceea ce va duce la o responsabilizare a preșcolarilor.
- Personalizarea grupei. Se pot folosi diverse desene sau activități prin care se pot remarca preșcolarii grupei. Felul cum arată grupa este o întărire a imaginii de sine.
- Cunoașterea preșcolarilor reprezintă un important element în procesul de motivare al acestuia spre învățare. Atenția acordată de educatoare preșcolarului demonstrează respectul față de el, simplul fapt că-i memorează numele, că-i știe preferințele, îi dezvoltă preșcolarului încrederea în sine, îi întăresc sentimentele de siguranță și apreciere personală.
- Educatoarea poate deveni un exemplu de comportament pentru preșcolari. Urmând exemplul educatoarei, preșcolarii își pot modifica comportamentul.
- Stabilirea unei atmosfere pozitive, de empatie față de fiecare elev în parte.
- Rezolvarea situațiilor problemă în cel mai scurt timp.
- Recompensarea și întăririle pozitive față de orice comportament sau activitate demnă de luat în calcul a preșcolarului mărește stima de sine a acestuia și îl motivează să acționeze la fel și pe viitor. Cea mai eficientă metodă de a recompensa preșcolarii este lauda.

Deci să ne creștem copiii cu calm. Așa cum ne spune și Daniel Goleman în *"Inteligența emoțională"*, toate emoțiile sunt contagioase. Se transmit ușor în jurul nostru și ar trebui să știm să le controlăm pentru a nu face rău.

Orice act de învățare presupune un grad de motivare față de sarcina pe care o are de îndeplinit, care determină și o stimulare la nivel cerebral. Dacă această stimulare nu se realizează îndeajuns, atunci învățarea nu se produce. Deci, până la un punct randamentul preșcolarilor (performanța acestora) crește paralel cu nivelul activării cerebrale, nivel critic, dincolo de care un plus de activizare antrenează un declin al performanței, deci supramotivarea prezintă efecte negative.

Ca forță propulsatoare a energiei și efortului, motivația este alături de aptitudinile, cea mai importantă variabilă a succesului preșcolar. Fără motivație nu poate avea loc un proces

conștient de învățare, exceptând învățarea incidentală. De aceea problema motivației este apreciată „a fi cheia” oricărui învățământ democratic modern.

În învățare există, pe de-o parte, motivația extrinsecă când învățarea este determinată de un motiv extern învățării propriu-zise, susținută de o recompensă din afara acesteia (nota, lauda, pedeapsa) și motivația intrinsecă care este prezentă atunci când copilul desfășoară activitatea pentru satisfacția, plăcerea pe care o provoacă aceasta. Ea susține din interior învățarea a ceea ce este atât o caracteristică a situației de învățare cât și consecința trezirii dorinței copilului de a învăța, pregătită de familie și/sau școala, rezultat al identificării cu scopurile educationale.

Se știe că motivația pentru învățare nu este înăscută, nu se formează de la sine, ci presupune organizarea condițiilor de învățare astfel încat acestea să devină motivante pentru copil. În acest sens, cadrele didactice pot: să precizeze foarte clar scopul activității să ofere perspectiva aplicării în practică a cunoștințelor, să-i îndrume în însușirea unor tehnici de activitate independentă, să creeze situații-problemă, experimente, demonstrații etc care să întrețină curiozitatea copiilor etc.

Motivația poate evolua nu numai progresiv. Sarcinile de învățare care depășc nivelul de înțelegere al copilului duc la resemnare, indiferență, descurajare, chiar opoziție, mai ales cand intervine și presiunea celor din jur. Efectul va fi scăderea motivației (demotivarea) și stingerea interesului.

Întotdeauna trebuie să existe un „de ce” al învățării, un mobil conștientizat sau cu funcție declanșatoare și de susținere energetică a conduitei de învățare.

Fiecare motiv se poate găsi în diferite stadii de dezvoltare. Interesul, de pildă, se poate găsi în stadiul de curiozitate, de dorința de a cunoaște.

În scopul sprijinirii copiilor în formarea personalității, o importantă contribuție o are munca educatoarei începând de la vârste mici. Ea poate ajuta copiii să se dezvolte în ritmul propriu, să-și fixeze scopuri, să realizeze ceea ce și-au propus pe parcursul activităților desfășurate.

Întregerile, jocurile, concursurile, sunt câteva dintre modalitățile de lucru cu preșcolarii ce contribuie la formarea comportamentelor adecvate vârstei dar și la dezvoltarea unei imagini de sine corecte, a încrederii în propriile forțe și capacități, a motivației pentru învățare.

Prin intermediul întregirilor sportive, se dezvoltă încrederea în sine și în forțele proprii. Recompensele oferite au rolul de a dezvolta motivația câștigului, deci educatoarea trebuie să le aleagă cu grijă, cunoscând preferințele majorității copiilor.

Jocul, cu toate formele lui, este considerat de preșcolari o recompensă. Dacă acesta se desfășoară pe echipe, copiii vor dori întotdeauna să facă parte din echipa câștigătoare, să fie primii. Este suficient să fie scoși în fața clasei și să fie felicitați pentru succesul obținut prin aprecieri verbale, aplauze.

Din acest motiv educatoarea are în vedere să sublinieze în finalul jocului că toți copiii sunt câștigători, dar pe primul loc se află acela care a rezolvat cel mai bine cerințele date. Orice recompensă, cât de neînsemnată pentru adulți, este pentru preșcolari un motiv de mândrie, constituind în același timp o modalitate prin care se dezvoltă motivația pentru învățare. Copiii vor dori să învețe mai bine, să cunoască mai multe despre temele propuse, pentru a fi recompensați, felicitați în fața clasei.

Concursurile între copiii de aceeași vârstă, între grupe sau grădinițe, stimulează în cea mai mare măsură dorința de a fi primii, voința de a fi câștigători. Atunci când primesc

diplomele, aceștia se mândresc în fața celorlalți preșcolari, stârnind la aceștia dorința de a participa și ei și de a câștiga premii în cadrul concursurilor.

Prin urmare, motivația pentru învățare se dezvoltă de la cele mai mici vârste, mai întâi prin aprecieri verbale asupra activității la clasă, apoi prin întreceri, jocuri, concursuri, toate acestea organizate cu scopul de a verifica capacități și comportamente dobândite pe parcursul procesului educativ. O condiție a asigurării reușitei școlare ar fi continuitatea autentică între grădiniță și școală. Totuși sunt numeroase distorsiuni în ce privește funcționalitatea legăturii, care pot constitui surse de inadaptare a copilului.

Motivația preșcolarilor pentru a învăța într-o grădiniță va avea mai mult succes dacă:

- ⊗ promovează dezvoltarea condițiilor preliminare pentru activitățile de învățare;
- ⊗ îmbunătățirea sistemului relațiilor copilului cu semenii, părinții, educatorii;
- ⊗ crearea condițiilor pentru interacțiunea pozitivă a tuturor subiecților instituțiilor de învățământ preșcolar;

Unele activități ce par un lucru firesc pentru copii din grădiniță, la școală își modifică aspectul, devenind acțiuni programate, de muncă sistematică ce parcurg pași specifici asimilării cunoștințelor. Astfel că pregătirea copilului în scopul adaptării la cerințele școlii vizează structurarea întregii sale personalități, îndeosebi: dezvoltarea fizică și senzorială (adekvată cerințelor activității de scriere); intelectual-cognitivă; afectiv motivațională; psiho-socială; a trăsăturilor de voință.

Un rol deosebit de important în sensul îmbunătățirii rezultatelor preșcolare îl constituie promovarea unei relații educator – preșcolari, bazată pe încrederea în posibilitățile acestora, stimulare și cooperare.

În concluzie, succesul are un rol mobilizator, conduce la dorința de a învăța și de a obține rezultate bune, pe când insuccesul, dacă este întărit și de aprecierile cadrelor didactice, poate descuraja, ducând la lipsa de interes față de actul educativ.

BIBLIOGRAFIE:

1. Cerghit, I. – *Metode de învățământ*, 1976, E.D.P., București
2. Cerghit, I., Radu, T.I., Popescu, E., Vlăsceanu, I., - *Didactica*, 1998, E.D.P., București
3. Tomșa, Gh., (coordonator) – *Psihopedagogie preșcolară și școlară*, 2005, București
4. Bocoș Mușata, Avram Iftinia, Catalano Horațiu, Someșan Eugenia, "Pedagogia învățământului preșcolar. Instrumente didactice",
5. Breben Silvia, Gongea Elena, Ruiu Georgeta, Fulga Mihaela, " Metode și tehnici interactive de grup" Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2009

MAGIA COPILĂRIEI

MATERIAL PROPUS DE Prof. Chiper Elena- Cosmina
Grădinița cu PROGRAM PRELUNGIT „Mihai Eminescu”, Târgu-Jiu

Copilaria este un tărâm magic. Nu știm când și unde începe sau când și unde se termină. Ne trezim doar că nu mai suntem copii, că am ieșit din timpul copilariei, uneori fără să fii trăit pe deplin.

Copilaria este cărămida de formare a clădirii pe care o numim viața, primul nod în legarea cărții numita caracter, temperament sau personalitate. Chiar dacă spiritual ludic s-a risipit, realizăm adesea cât de puerili suntem în gândire uneori, cât de pur și sincer ne bucurăm la adierea aerului curat, la mirosul pământului umed de după ploaie, la auzul unui râset zglobiu de copil animat de jocurile cristaline.

Copilaria este cea mai frumoasă perioadă din viața fiecăruia, reprezintă vârsta inocenței și a purității. Jocul și joaca sunt elemente caracteristice copilariei, ele îi dau farmec, reprezentând o modalitate prin care copiii pot descoperi lumea înconjurătoare și totodata minunatele clipe de fericire pe care aceasta vârstă le poate oferi.

Dincolo de aparența realitate există o lume a sentimentelor și trăirilor intense, de unde noi, adulții, ne extragem esența continuității pentru a putea supraviețui obstacolelor vieții. Inocența care însoțește vârsta copilariei surprinde mereu prin surâs și candoare. Copii au felul lor de a vedea lumea și sunt singurii carora nu le este frica de viitor. Își zidesc fericirea pe visuri, iar poveștile și basmele în care binele învinge răul fac parte din realitatea lor. Toate gândurile mărețe, toate invențiile cu adevărat importante au izvorât cândva din sufletul unui copil care avisat. E atât de greu să ajungi la sufletul unui copil, însă e o aventură pe care noi, părinții, merită într-adevăr să o trăim. Merită să luptăm pentru a câștiga încrederea copilului nostru, căci inima lui e mai prețioasă decât un diamant, mai fragilă decât întreaga avere a lumii.

Cărțile, jocul și jucăriile sunt nelipsite din orice casă în care trăiesc copiii, antrenându-i într-o mulțime de activități care au un rol benefic în dezvoltarea personalității și a intelectului copilului.

Jocul activitate fundamentală a copilului - Jocul nu este o acțiune fără utilitate imediată, dar generatoare de distracție și reconfortare, de sentimente de plăcere și de bucurie. Datorită spontaneității, jocul reclama o îmbinare armonioasă între cerințele situației de joc și aptitudinile celor care se joacă. Jocul activitate fundamentală a copilului - Chateau spune că jocul oferă posibilitatea apariției unor potențialități care se concretizează selectiv și apare ideea ca jocul este o pregătire pentru muncă. Leontiev susține că jocul este o modalitate de exprimare a vieții psihice mai ales la vârsta prescolară de exercitare a personalității : originea jocului rezultă din decalajul dintre cerințele mediului extern și posibilitățile copilului.

Copilul trăiește în lumea sa plină de veselie, de jocuri și lipsită de griji. Copilaria ne pregătește pentru viața dar nu ne lasă niciodată să uităm mirosul de mere coapte din livada bunicii, de laptele cu mirosul lui dulce și bun, de mirosul de pâine coaptă a bunicii care ne îmbiă de la poartă, de calul bunicului mândru și frumos cu care plecăm să strângem fânul sau de pășuniile petrecute la bunici în vacanțe. Cine își aduce cu drag aminte de copilarie înseamnă că a avut o copilarie fericită și magică. Perioada copilariei ne aduce aminte să mai fim copii puri, lipsiți de răutăți și de griji.

Copilăria este ca un ecou care se aude peste ani, o punte ce leagă trecutul de prezent și viitor, o călăuză ce ne însoțește toată viața și pe care o urmăm, mai mult sau mai puțin conștienți, mai ales în anumite momente ale vieții noastre. Unii își amintesc și vorbesc despre copilărie ca despre "ceva magic și fascinant, care lasă în urmă multe amintiri vii și plăcute, nostalgii, dorințe și chemări de întoarcere în timp". Pentru alții, ecoul copilăriei nu este o chemare nostalgică de retrăire a magiei și parfumului copilăriei, ci, mai degrabă, amintirea tristă și dureroasă a unei perioade din viață care trebuia să fie altfel, o amintire încărcată de regrete și dorințe neîmplinite, de întoarceri în timp, pentru a schimba ceva și pentru a primi de la copilăria ceea ce, se pare, acesteia i-a lipsit rămânând iremediabil datoare - fericirea.

Împreună cu educația pe care o primim în familie, acasă, când suntem mici, copilăria lasă urme în personalitatea noastră mult mai adânci și durabile decât am vrea să credem. Tot, sau aproape tot ce dobândim ca educație în copilărie, se păstrează, într-o formă sau alta, întreaga viață și, în multe cazuri, generații întregi după noi.

Multe dintre concepțiile, atitudinile, comportamentele, imaginile, reacțiile sau percepțiile pe care le avem ca adulți sau cu care tratăm anumite fapte, evenimente de viață,

pe ceilalți sau pe noi înșine își au originea în copilăria noastră și sunt legate (în unele cazuri, chiar foarte strâns legate), de atitudinile, emoțiile, comportamentele, relațiile observate și trăite constant în sânul familiei, cu care am fost tratați, crescuți și educați acasă.

Toți copiii ar trebui să aibă o copilărie linistită, plină de culoare, veselie și aventuri minunate. Copilăria este vârstă frumuseții sufletești. Întotdeauna trebuie să ne aducem aminte de ea și să nu uităm să fim copii "Copilăria este inocență. În sufletul unui copil este atât de multă speranță și dragoste încât răbindu-l i-ai omorî surâsul. Copilăria este cea mai puternică armă împotriva răutăților adânc înrădăcinate în inimile oamenilor."

COPIILĂRIA, CEA MAI FERICITĂ PERIOADĂ A VIEȚII

MATERIAL PROPUS DE Prof. Teoader Talida Iolanda
Grădinița cu PROGRAM PRELUNGIT „Mihai Eminescu”, Târgu-Jiu

„Hai mai bine despre copilărie să povestim, căci ea este veselă și nevinovată și drept vorbind, acesta-i adevărul.” (Ion Creangă)

Copilăria este singurul moment al vieții în care trăim totul la maximă intensitate, în care plângem și râdem în aceeași zi, în care ne supărăm și iertăm după câteva momente, în care suntem singuri și totodată cu toată lumea. Lipsa de griji, libertatea, inocența și bucuria sinceră sunt doar câteva dintre trăsăturile copilăriei.

Apoi, odată cu trecerea anilor, toată această magie dispăre, făcând loc unei lumi mult mai serioase, o lume în care uităm să zâmbim, să ne bucurăm de tot ceea ce ne înconjoară și este frumos, ne pierdem bucuria jocului, libertatea și infinitul imaginației copilăriei.

Copilăria este fără îndoială cea mai fericită și frumoasă perioadă din viața unui om,

însă este și perioada de formare și de dezvoltare ca individ. Copilul simte orice îi este oferit și se hrănește și crește cu asta: îi oferi iubire, va crește cu iubire, îi oferi ură, va crește cu ură.

Copiii sunt cele mai pure ființe. Aceștia nu știu ce este ura sau răutatea și se joacă împreună chiar dacă s-au certat. Ei sunt cei mai buni profesori pentru noi, au cele mai frumoase valori fără ca măcar să știe. Au puterea printr-o mângâiere să ne pună soarele pe chip, zâmbetul lor ne poate reda speranță și putere în cele mai grele momente.

Indiferent de situația lui socială, copilul trebuie ocrotit, tratat cu căldură și dragoste, cu onestitate și înconjurat cu afecțiune, cu acea tandrețe de care simte nevoia numai el. Școala trebuie să fie factorul major de educație înaltă și pilduitoare. Educația este un proces complex și delicat, este o artă și o știință, o înțelepciune.

Dacă până acum simțea că lumea era organizată în funcție de el, o dată sosit în școală, copilul constată un mediu afectiv neutru și observă că trebuie să-și ia răspunderea proprie pentru tot ceea ce va trăi aici: bucurii, satisfacții, dificultăți, mici neazuri. Important este rolul familiei, care trebuie să-l pregătească pe copil pentru acest moment. De asemenea, trebuie obișnuit să gândească că el se poate descurca foarte bine atunci când este lăsat singur, ori când învață alături de alți copii.

Pe măsură ce crește, copilul învață să recunoască și să înțeleagă sentimentele pe care ei și alți copii le examinează, iar aceste sentimente vor fi împărtășite cu alte persoane. Atitudinea adultului față de copil, aprobativă și mai ales participativă, amplifică disponibilitățile creative ale copilului. Numai un educator deschis, cald, apropiat, va stimula potențialul creativ al acestuia.

În calitate de cadru didactic în învățământul preșcolar, consider că, este de datoria mea să-i ajut pe copii să-și trăiască această etapă a vieții cât mai pur și memorabil.

Educatorea joacă un rol important în dezvoltarea psihică a viitorului individ, deoarece aceasta îl preia cu grijă din mâinile tremurânde ale mamei și îi strânge cu grijă mânuțele de porțelan.

Pe lângă trupul plâpând pe care îl ținem cu sfială la piept, sufletul copilului se află în mâinile noastre. "Nu există artă mai frumoasă decât arta educației. Pictorul și sculptorul fac doar figuri fără

viață, dar educatorul creează un chip viu; uitându-se la el, se bucură și oamenii, se bucură și Dumnezeu". (Sf. Ioan Gură de Aur). După cum spunea și Sf. Ioan Gură de Aur, educatorul creează un chip viu, de multe ori după asemănările sale. Fie că acceptăm sau nu, copiii își oglindesc trăsăturile educatorului și le pliază după propria persoană.

În literatura română unul dintre marii reprezentanți ai copilăriei este Ion Creangă. Acesta oglindește trăsăturile copilăriei privite din perspectiva copilului crescut la sat. Cu toții au citit măcar o dată volumul „Amintiri din copilărie” unde sunt reliefate atât de sincer și frumos trăsăturile copilăriei.

Ion Creangă a fost, fără îndoială, un copil fericit. A trăit intens fiecare clipă și nu s-a temut să greșească, deși știa că urmează să fie pedepsit.

Cei mai importanți factori în dezvoltarea copilului sunt jocul și creativitatea.

Jocul este o activitate specific umană, dominantă în copilărie, prin care omul își satisface nevoile imediat, după propriile dorințe, acționând conștient și liber în lumea imaginară ce și-o crează. Jocul are o semnificație funcțională esențială și nu este un simplu amuzament. El formează, dezvoltă și restructurează întreaga viață psihică a copilului. Prin joc copiii își dezvoltă percepțiile, reprezentările, creativitatea, își amplifică posibilitățile memoriei, își formează însușirile voinței, răbdarea, perseverența, stăpânirea de sine. Jocul ca: *formă fundamentală de activitate în copilăria timpurie și formă de învățare cu importanță decisivă pentru dezvoltarea și educația copilului.*

Jocul este forma cea mai naturală de învățare și, în același timp, de exprimare a conținutului psihic al fiecăruia. Un bun observator al jocului copilului poate obține informații prețioase pe care le poate utiliza ulterior în activitățile de învățare structurate.

„Jocul este și o pregătire pentru viața de mai târziu, dar mai presus de toate, el este însăși viața copilului” (Mc. Dougall). După cum afirmă și Mc. Dougall, dezvoltarea psihică și emoțională a copilului este strâns legată de învățarea prin joc. Jocul este specificul copilăriei, temelia de bază a unui adult în devenire.

H. Wallon apreciază jocul ca o activitate de preînvățare. Treptat în cadrul activității de joc a preșcolarilor, începe să se constituie și învățarea, care în etapa următoare va deveni activitatea dominantă. Învățarea nu apare direct și în mod spontan din joc, ci este introdusă în mod special de cadrul didactic ca o nouă treaptă în evoluția activității infantile.

Învățarea este indisolubil legată de joc. Treptat, elementele de joc încep să cedeze tot mai mult locul elementelor de învățare.

Jocul didactic, pentru a rămâne joc, adică pentru a fi antrenant și viu trebuie să includă elementele de joc. Acestea pot apărea și din îmbinarea activității cu unele situații imaginare, prin determinarea copiilor de a crea, lăsându-le liberă imaginația, încurajându-le spontaneitatea și dezvoltându-le spiritul de observație. Prin varietatea lor, prin crearea unor situații-problemă, ele dezvoltă spiritul de observație, de analiză, gândirea, memoria, înlătură monotonia și conformismul. Un dicton celebru spune: „omul este singura ființă care se joacă toată viața pentru că jocul este implicat în contextul vieții la toate vârstele.

Poetul Lucian Blaga își imagina cele trei generații ca trei trepte: a jocului, a iubirii și a înțelepciunii, filozofând că jocul este înțelepciunea și iubirea copilului, cum iubirea este jocul și înțelepciunea tânărului, și cum înțelepciunea este iubirea și jocul bătrânului.”

Jocul și învățarea oferă copilului nenumărate prilejuri de a combina și recombina prezentările pe care le dispun propriile sale imagini, ascultând povești, basme, poezii, reconstruiește mental principalele momente ale narațiunii, le inversează, le omite, le amplifică și inventează altele noi.

Creativitatea, ca produs, se caracterizează prin noutate, originalitate, aplicabilitate, armonie, relevanță. În general, la această vârstă, copilul are tendința de a-l imita pe celălalt și de a repeta cuvintele care au fost apreciate de adult. Educatorul, părinte sau cadru didactic, va avea grijă să aprecieze toate strădaniile copilului, chiar și atunci când ele nu corespund unor criterii riguroase, și să-l mobilizeze să-și finalizeze proiectele.

Ridicarea potențialului creativ al copiilor începe de la munca creatoare a cadrului didactic (pentru aceasta sunt necesare cunoștințe vaste, o bună pregătire și multă muncă).

Este adevărat că stimularea creativității, a originalității și a gândirii critice presupune o serie de riscuri pe care învățătoarea trebuie să și le asume, conștientă fiind că rezultatul final merită

un asemenea preț. Niciodată nu este prea târziu pentru cunoașterea, stimularea, educarea și dezvoltarea creativității. Dar cu cât această acțiune începe la o vârstă mai mică și continuă de-a lungul anilor, cu atât va fi mai productivă, conducând la obținerea unor realizări creative mai valoroase. Dezvoltarea creativității presupune stimularea la copii a curajului de a emite ipoteze, chiar hazardate, capacitatea de a aprecia în ce măsură este plauzibilă o anumită ipoteză, de a elabora o strategie de lucru și nu de a aștepta de-a gata soluțiile adulților.

Creativitatea nu trebuie confundată cu talentul, îndemânarea sau inteligența. Creativitatea nu înseamnă a face ceva neapărat mai bine decât ceilalți; înseamnă a gândi, a descoperi și a imagina. Ideile creative se regăsesc în stimularea potențialului creativ.

La fiecare nivel de vârstă copiii trebuie să fie învățați cum să învețe și cum să se exprime creator.

Educatorii sunt cei care respectă ideile copiilor, îi ajută să gândească și să-și rezolve problemele singuri. Copiii care sunt liberi să greșească, să exploreze și să experimenteze, se vor simți liberi să inventeze, să creeze și să găsească multiple modalități de a rezolva situațiile întâlnite.

A.S. Macarenco aprecia înalt capacitatea pedagogului de a visa împreună cu copiii, de a-i pasiona prin visul său sau, a-i ajuta să vadă „bucuria de mâine”

Pentru unii oameni copilăria rămâne veșnic sâmburele vieții. Aleg să trăiască veșnic într-un suflet de copil și să se bucure de fiecare moment al vieții.

„Copilăria nu este de la naștere până la o anumită vârstă, iar la o anumită vârstă copilul a crescut și ia toate lucrurile copilărești și le pune la o parte. Copilăria este regatul unde nu moare nimeni” - Stephanie Meyer

BIBLIOGRAFIE:

1. Creangă Ion, *Amintiri din Copilărie*, Editura Libris, anul 2013.
2. Cucos Constantin, *Pedagogie*, Editura Polirom, anul 2015.
3. Gură de Aur Ioan, *Doi sute cincizeci de parabole*, Editura Libris, anul 2015.
4. Ion Albușescu, Horatiu Catalano, *Sinteze de pedagogie în învățământul preșcolar*, anul 2016.
5. AL. Roșca: *Creativitatea, Colecție, Orizonturi*, Editura Enciclopedică Română, București, 1972.
6. U. Șchiopu: *Psihologia Copilului*, Educația Didactică și pedagogică 1967.
7. C. Cojocaru: *Creativitate și inovație*, Editura Științifică și Enciclopedică, București 1975.
8. E. Claparedé: *Psihologia copilului și pedagogia experimentală*, E.D.P., 1975.

CUM SĂ DEVII PROFESORUL CARE ADUCE BUCURIA ÎN OCHII COPIILOR ȘI RECUNOȘTINȚA ÎN OCHII PĂRINTELUI ?

MATERIAL PROPUS DE Prof. Giubegan Eugenia Adriana
Grădinița cu PROGRAM PRELUNGIT „Mihai Eminescu”, Târgu-Jiu

“Arta supremă a profesorului este de a trezi bucuria exprimării și a cunoștințelor creative.” (Albert Einstein)

Dragostea pentru copii este definitorie. Dacă ești sensibil, calm, răbdător și echilibrat, atunci cu siguranță poți să trăiești printre micuți. Marea artă a unei educatoare constă în cizelarea manierelor și în formarea minții. Este foarte important pentru copii să fie îndrumați corect de la primii pași. La grădiniță se pun bazele bunului simț, corectitudinii și începe să se creioneze personalitatea fiecăruia. Dacă nu știi să exploatezi, în sensul bun al cuvântului, fiecare temperament, nu poți să ai succes cu prichindeii. În momentul în care intri la grupă, starea ta sufletească se schimbă complet. Oricât de multe griji ai avea în ziua respectivă, când intri în contact cu inocența copiilor, toate problemele dispar. Are loc o transpunere a ființei tale. Meseria de educator îți oferă multe satisfacții. De la îmbrățișările copiilor, la zâmbetele frumoase pe care ți le oferă și până la cuvintele pronunțate stângaci, dar atât de calde și sonore.

Educatoarea este repede percepută de copilul nou intrat în grădiniță, drept un adult semnificativ, în afara părinților, pe care nu îl acceptă întotdeauna foarte ușor, mai ales că acest proces se suprapune adesea peste primele situații în care copilul se desparte temporar de părinți. Mediul stimulativ al grădiniței și experiența de comunicare în astfel de situații a educatoarei facilitează adaptarea preșcolarului la noul său statut.

Relația dintre educatoare și micuțul proaspăt intrat în sistemul [grădiniței](#) este foarte importantă și își pune amprenta asupra personalității viitorului școlar.

Rolul educatoarei în procesul instructiv-educativ presupune, în primul rând, transmiterea de noi cunoștințe pentru copilul preșcolar. Asumarea de către educatoare a acestui rol presupune înțelegerea faptului că fiecare copil învață într-un mod aparte și are nevoi de cunoaștere diferite. Angajați în activități de învățare, copiii sunt încurajați să gândească singuri, să ia decizii și să găsească soluții pentru problemele întâlnite.

Educatoarea are rolul unui ghid care îi conduce pe cei mici în primele lor experiențe în afara mediului familial. Ea devine partenera micuțului în procesul de învățare, de acumulare de noi experiențe, în activitățile de explorare și joc.

“Copiii au nevoie de ceva mai mult decât iubirea și protecția adulților pentru a duce la capăt această dublă sarcină de adaptare și construire. Au nevoie de ajutorul lor activ”. (Maria Montessori)

Noi, educatoarele, le oferim copiilor un mediu afectiv și cald în care să nu resimtă ruperea de mediul familial și în egală măsură le oferim sprijin activ pentru dobândirea bagajului de cunoștințe și experiențe care să-i formeze pentru următoarele etape din viața lor.

Educatoarea este și organizatorul activității de joc a copilului, activitate în care se poate angaja uneori ca partener, însă întotdeauna observă, asistă și reglează conduita de joc a copiilor. Observarea activității ludice este pentru educatoare prilej de cunoaștere a identității copiilor, a trăirilor emoționale și a experiențelor de viață trăite, a calității cunoștințelor, fapt care îi permite adaptarea și diferențierea modalităților de relaționare individuală cu fiecare copil.

Educatoarea este aceea care poate să facă viața frumoasă și senină micuților, dar nu singură. Există o reciprocitate. Ei împreună lucrează, comunică, apreciază. Copiii nu trebuie mintiți, realitatea

trebuie spusă, adevărul trebuie cunoscut, iar pe acest suport se poate spune că se pune baza unei vieți morale. Ceea ce face educatoarea este o artă, pentru că prin felul care te ocupi de copii, odnișorii unui copil poate să-ți spună într-o zi că ești „zâna bună” sau în alta să zică că ești „vrăjitoarea rea”. La grădiniță, educatoarea devine a doua mamă care șterge lacrimile copilului, le spune povești cu zâne, le este prietenă și asta înseamnă profesia de educator.

Rolul educatoarei în relația cu copiii este și acela de mediator al comportamentului copiilor. Activitatea de disciplinare în grădiniță este de natură pozitivă și implică respectarea de către educatoare a unor principii de bază:

- formularea regulilor de comportament într-o manieră pozitivă și implicarea de câte ori este posibil a copiilor în stabilirea regulilor;
- evitarea diminuării respectului de sine și a motivării, argumentării prin comparații între copii;
- redirecționarea comportamentelor inadecvate, grija de a nu amplifica sentimentul de vinovăție și rușine;
- utilizarea cu discernământ a recompensei și pedepsei, folosirea cuvântului și a tonalității vocii ca instrumente pedagogice.

Nu trebuie uitat nici rolul de model pe care educatoarea îl joacă în relația cu copilul. Încinacția spre imitație a preșcolarilor se manifestă și în preluarea rapidă și fidelă a comportamentelor, limbajului și atitudinilor pe care educatoarea le manifestă.

De aceea, încrederea în sine, echilibrul psihic, capacitatea de comunicare eficientă, preocuparea pentru comunicarea interindividuală, dinamismul, simțul ordinii și a frumosului, calități absolut necesare cadrului didactic se vor regăsi și în personalitatea copiilor.

Tot acest ansamblu de relaționări interpersonale condiționate de rolurile sociale și facilitare de specificul activității din grădiniță se reflectă în climatul psihosocial al grupei și al instituției, cu amprenta sa asupra activității și dezvoltării copiilor preșcolari.

A fi educatoare, mi se pare cea mai nobilă profesie deoarece, noi avem de modelat copiii de la cea mai fragedă vârstă, trebuie să îl ajutăm pe micuți să aibă încredere în noi, având în vedere că despărțirea de familiile lor, pentru unii, este foarte grea. Consider că noi, educatoarele, suntem furnizori de educație pentru copii, dar și pentru părinți.

Meseria de educatoare este atât de frumoasă atunci când noi putem forma și modela aceste ființe minunate, dar și atunci când reușim să stabilim o strânsă legătură între noi, ca educatoare și familie, dar nu în ultimul rând cu copilul. Abia atunci vom fi mulțumite de rodul muncii noastre.

Bibliografie:

- Psihologia vârstelor - Ciclurile vieții, Ediția a III a, Editura Didactică și Pedagogică, R.A, București, 1997.

BUCĂTĂRIA COPIILOR

MATERIAL PROPUS DE Prof. MERCUREAN IOANA OTILIA
Grădinița cu PROGRAM PRELUNGIT „Mihai Eminescu”, Târgu-Jiu

Nu puțini sunt copiii care se joacă de-a bucătăritul. Dacă au deja o bucătărioară de jucărie, ați observat cât timp petrec acolo? Sau ați văzut cât de curioși se uita în dulapul cu veselă?

De ce nu le-ați oferi copiilor voștri în mod periodic "lecții" de gătit alături de voi?

Implicarea în prepararea mâncării îi va face mai interesați de produsul final, cu atât mai mult dacă sunt și mofuroși.

În plus, se creează o legătură mai strânsă între voi, le crește încrederea în forțele proprii, află noutăți despre alimente, își dezvoltă imaginația și descoperă lucrul în echipă.

Ingrediente:

o ceașcă plină de răbdare, un gram de entuziasm, o fiolă de imaginație.

Statul în casă cu cei mici nu trebuie să însemne plictiseală. Vreți să vă jucați, dar să le și dezvoltați inteligența și creativitatea?

Iată o rețetă simplă și atractivă care poate fi făcută exclusiv de copii!

55

FLORI DIN FRUCTE

Intreabă copilul: crezi că putem face flori din fructe? Apoi arată-icum...

Ingrediente

Ingrediente

- ✿ o banană;
- ✿ un kiwi;
- ✿ o portocală.

Procedura

1. Cojește fructele și taie-le felii;
2. Folosește-ți imaginația și creează!

SA CREȘTEM MARI ȘI SĂNĂTOȘI!

„Să-i creștem mari și sănătoși!” nu este doar un titlu frumos dintr-o revistă, ci chiar deviza după care ne ghidăm zi de zi. Părinții, împreună cu educatorii, asistentele medicale și toți cei care își desfășoară activitatea în grădinița noastră, fac echipă și lucrează împreună pentru realizarea acestui scop.

Viața începe bine. Venim pe lume dintr-un mediu perfect. Studiile arată că cea mai frumoasă perioadă din viața unui om o reprezintă...cele nouă luni petrecute în pântecul mamei. Odată cu nașterea, facem primul pas spre viață. Acum totul depinde de cei care ne întâmpină și ne învață cum să trăim într-o lume pe care ar trebui să o păstrăm sănătoasă.

Curătenia cu care venim pe lume poate fi păstrată dacă respectăm câteva reguli simple. Igiena personală trebuie să ne fie cel mai bun prieten. Este cea mai simplă, dar și cea mai eficientă modalitate de a ne menține sănătoși.

E MAI BINE SĂ PREVII DECÂT SĂ TRATEZI!

În cadrul grădiniței noastre, pentru realizarea meniului alimentar, se folosesc doar produse de cea mai bună calitate, în deplină concordanță cu vârsta și nevoile nutritive ale copiilor, astfel încât fiecare masă să satisfacă preferințele lor culinare, dar în același timp să fie bogată în toate principiile nutritive.

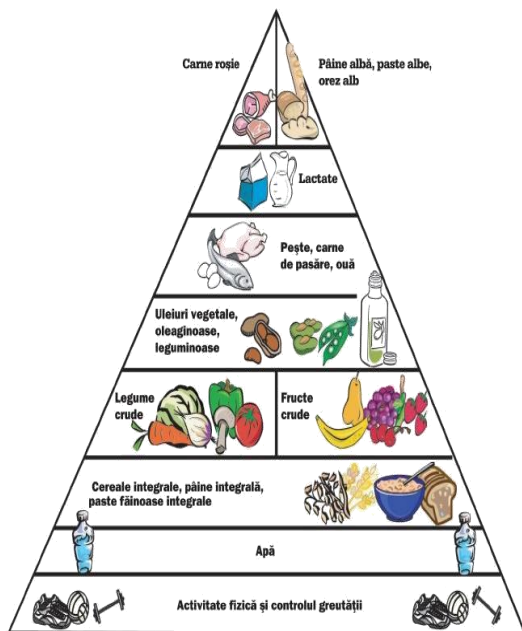
Vom insista de fiecare dată asupra importanței consumului de fructe și legume, în stare proaspătă, cereale integrale, lapte. Se vor prefera întotdeauna fructele dulciurilor rafinate, prăjiturilor, etc.

Igiena, o alimentație corespunzătoare și mișcarea sunt cele trei "cărămizi" care asigură starea de bine atât pe plan fizic cât și mental.

Să-i creștem mari și sănătoși, învățându-i să iubească mișcarea!

Mișcarea în aer liber stimulează sistemul imunitar, crește calitatea vieții. Plimbarea prin parc, indiferent de anotimp, este un adevărat medicament pentru trup și suflet. Unele dintre cele mai frumoase activități din cadrul grădiniței sunt cele realizate în natură. Excursiile la munte, la mare, plimbările, indiferent de anotimp, reprezintă un prilej de relaxare atât pentru cei mari, cât și pentru cei mici. Pe scurt, aceștia sunt primii, dar cei mai importanți pași pentru a le clădi celor mici un sistem imunitar puternic.

Cunoscând aceste lucruri, împreună, haideți să-i creștem mari și sănătoși.

ÎN FIECARE AN, VIN SFINTE SĂRBĂTORI!!!

POVESTEA SALCIEI UMBROASE

MATERIAL PROPUS DE PROF. ILEANA LASTOVIETȚHI
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „MIHAI EMINESCU”, TG-JIU, GORJ

Se spune că Irod, regele iudeilor, voia să-l găsească pe Mântuitorul nou născut și să-Lucidă în fașă. Fecioara Maria, împreună cu Iosif, au fugit de primejdie în Egipt, prin arșița soarelui dogoritor.

În calea lor au găsit un plop și s-au așezat la umbra lui, sub crengi. Dar plopul își clătina frunza și umbra nu ținea. Atunci Maica Domnului, a plecat de sub plop spunând:

- Umbră să nu mai ai în vecii vecilor !

Nu departe de plop, era o salcie. Cei trei s-au așezat la umbra ei. Salcia le-a ținut umbră deasă. Atunci, Maica Domnului a spus:

- Copac bun și blând ce ești! Întotdeauna să rămâi liniștit și la umbra ta, lumea să vină cu drag.

Toți să te folosească și o ramură de-a ta, dacă o va înfige în pământ, să prindă rădăcini și să înmugurească.

De-atunci, frunzele plopului tremură neclintit și salcia ține umbră răcoroasă.

Se spune că de durerea Micii Domnului, „plâng” unele sălcii cu ramurile lungi.

Cu ramurile de salcie înflorită, merg credincioșii la biserică, în ziua de Florii, pentru a le pune la picioarele Domnului.

FLOAREA PAȘTELUI

În ziua răstignirii, Maica Domnului sta jos lângă cruce și cu lacrimi amare ce i se rostogoleau pe obraz, spunea:

- Ochii mei n-au să te mai vadă!

Iisus o privea și o nesfârșită milă, îl cuprinse. Două lacrimi s-au prelinș din ochii Lui și s-au rostogolit la picioarele crucii.

- Mamă, culege lacrimile Mele!

Maica Domnului s-a aplecat și a văzut la picioarele crucii, două flori albe. Le-a cules și în locul lor au răsărit altele la loc. Le-a rupt și pe acestea și altele au răsărit.

- Mamă, ia-le și aruncă - le în cele patru vânturi, ca ele să amintească ceasul acesta.

Maica Domnului a cules florile cele albe și le-a aruncat întocmai. Vântul a purtat florile cele albe prin păduri și lunci, pe dealuri, pe malul apelor și prin desișuri de iarbă.

De atunci, în fiecare primăvară, după ce se topește zăpada, floarea albă numită și Floarea Paștelui, își ridică firav căpșorul în bătaia vântului rece al primăverii. Copiii mici și cei mari, o culeg și o duc la biserică în Vinerea Mare.

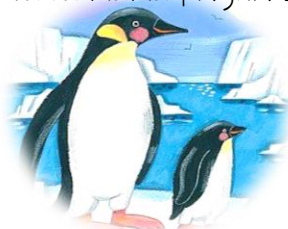
CURIOZITĂȚI

CURIOZITĂȚI DIN LUMEA ANIMALELOR POLARE

- * **Ursul Polar**, cel mai mare animal de pradă terestru, prosperă în cel mai aspru mediu. Masculii pot atinge 3 m în înălțime, cântărind până la 650 kg, în timp ce femelele cântăresc în medie 250 kg. Urșii singuratici cutreieră până la 5 000 km pe gheață și prin tundră în căutarea mâncării. Urșii polari sunt stângaci.

- * **Blana ursului polar** este albă pentru că mijlocul firului de păr din blană este gol și prin el se reflectă lumina mai mult decât în zăpadă și gheață; iarna, blana lui se colorează în galben. Pielea unui urs polar este neagră.
- * Un grup de cercetători a stabilit că **urșii polari** sunt dotați cu niște ochelari de soare naturali. Ochii lor sunt apărați de un fel de membrană care are rolul de a atenua lumina orbitoare reflectată de zăpezile veșnice ale nordului.
- * Un **pinguin imperial** - tata suportă frigul Antarcticii timp de 60 de zile sau chiar mai mult pentru a proteja ouăle din care urmează să iasă puii. În toată această perioadă, el nu mănâncă nimic și sta în picioare tot timpul. După ce puii ies din ouă, el îi hrănește cu un lichid special din gât și așteaptă ca mama pinguin să vină să aibă grijă de cei mici.

- * **Vulpea albă** sau **vulpea polară** este singura specie de vulpi care își schimbă culoarea blănii. Dacă iarna, aceasta este albă, vara capătă nuanțe maronii. Năpârlește de cel puțin de două ori pe an. Acest lucru o ajută să se camufleze în mediul aflat într-o schimbare continuă.

- * **Vulpea polară** se folosește de anumite sunete pentru a comunica cu celelalte vulpi. Acestea pot varia de la urlete zgomotoase (dacă distanța e mare) până la sunete ascuțite (atunci când trebuie să avertizeze puii în caz de pericol).
- * **Vulpea polară** poate fugi cu o viteză de până la 48 km/h. Este cunoscută și pentru faptul că știe să alunece pe gheață. Are și câțiva dușmani, precum urșii polari și lupii. Lupii și bufnițele polare atacă mai ales puii de vulpe. Urșii Grizzly sunt, de asemenea, o altă amenințare la adresa acestei specii.

- * **Vulpea polară** sau arctică are cea mai călduroasă blană dintre toate celelalte vulpi. Are un corp bine proporționat, picioare scurte și blană groasă. Are blana deasă pe labe, fiind protejată de frig atunci când vânează.
- * **Vulpea polară** este omnivoră. Se hrănește cu iepuri polari, pești, soareci, veverițe și fructe de pădure, în special în perioada verii. În timpul iernii, mănâncă resturile lăsate de lupi sau de urșii polari (dacă nu poate să vâneze). Sapă găuri în pământ în care depozitează mâncarea. Exemplarele care trăiesc în zona de coastă, consumă ouăle păsărilor marine sau chiar puii.
- * Unele specii de **păsări**, cum ar fi **rândunica arctică**, călătoresc 40 000 km pe an în jurul pământului, în fiecare an.

- * **Oaia Dalli**, un animal subarctic și arctic, trăiește pe vârfurile alpine, piscuri și creste, pante stâncoase. Este singura ovină salbatică albă din lume.

ISSN 1841 - 8910